VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 96 —Vol. XLI vuosikerta | SUDBURY, ONTARIO | Lauantaina, elok. 16 p. — Saturday, August 16, 1958

USA ei kannata Neuvostoliiton luonnosta vaikka epämiellyttävät kohdat poistettaisiin

Britannia asettui kannattamaan Eisenhoweria, mutta ei takaa Husseinin komennon säilyttämistä Jordaniassa

Yhdistyneet Kansakunnat, N.Y. — YK:n yleiskokouksen ylimääräinen istunto Keski-Idän vaarallisen tilanteen ratkaisemiseksi jatkui täällä torstaina. Britannian ulkoministeri Selwin Lloyd esitti maansa kannan ja lämpimästi tervehti presidentti Eisenhowerin edellisenä päivänä esittämää ohjelmaa.

Monet olivat sitä mieltä, että uuheessaan Selwin Lloyd antoi ymmärtää, että Britannia ei ole sidottu ylläpitämään kuningas Husseinin hallintoa Jordaniassa, vaikka brittiläiset joukot riensivät Jordaniaan juuri kuningas Husseinin pyynnöstä.

YK:n piireissä on yleensä otaksuttu sellainen kanta, että Husseinin hallinto ei voi säilyttää valtaansa, jos Britannia poistaa joukkonsa Jordaniasta.

Lloydin lausunto on tulkittu täällä niin, että Britannia on valmis hyväksymään sellaiset YK:n järjestelyt, jotka ehkäisivät Jordanian joutumista Nasserin johtaman Yhdistyneen Arabitasavallan alaiseksi. Toisaalta Britannia ei tule takaamaan Husseinin komennon jatkamista. Monet diplomaatit ovat sitä mieltä, että kun Britannia poistaa joukkonsa Jordaniasta se joutuu niiden mukana kuljettamaan kuningas Husseinin.

Yleiskokouksen istuntojen aikana Canadan edustajat ovat etupäässä toimineet kuliisien takana koettaen saada sellaisia maita kuin Intia, Ruotsi, Japani ja Norja valmistamaan päätöslauselmaluonnoksia, joiden perusteella tehtäisiin mahdolliseksi USA:n ja Britannian joukkojen poistaminen Libanonista ja Jordaniasta.

Canadan ulkoministeri Sidney Smith päätti ryhtyä toimimaan sillä alalla kun hän sai tietää USA:n virkailijoilta, että USA ei tule kannattamaan Neuvostoliiton päätöslauselmaluonnosta, vaikka siitä poistettaisiin kaikki ne kohdat, joita USA pitää epämiellyttävinä.

Canadan edustajat ovat yleensä sitä mieltä, että vakavin pulma on brittiläisten joukkojen poistaminen Jordaniasta, koska siellä on sisäinen tilanne hyvin vaarallinen. Toisaalta USA:n joukkojen poistamista Libanonista ei pidetä niin pulmallisena, koska joukkojen maihinnousun jälkeen Libanonissa on suoritettu uudet presidentin vaalit ja presidentti Chamounin tilalle on valittu armeijan päällikkö Chehab. Näin ollen Libanonin sisäistä tilannetta pidetään *lujempana*.

Yleisistunnossa tapahtui yllätys torstaina kun Jordanian edustaja Abdel Monem Rifai lausui, että missään tapauksessa Jordania ei hyväksy YK:n tarkkailijain tai poliisivoimien lähettämistä Jordaniaan. Ennen julistustaan hän oli ankarasti arvostellut Yhdistyneen Arabi-tasavallan presidentti Nasseria.

Rifai syytti Nasserin uhkaavan hänen maataan epäsuoralla agressiolla. Hän oli sitä mieltä, että brittiläisten joukkojen on jäätävä Jordaniaan kunnes YK voi turvata Jordanian itsenäisyyden.

YK:n ylimääräinen istunto jatkuu tänään.

Lento-onnettomuus vaati 99 uhria

Shannon, Irlanti. — Useimmat laivat olivat perjantaina aamuun mennessä saapuneet sille paikalle, mihin KLM-lentolinjan jättiläiskokoinen lentokone putosi torstaiaamuna.

Lentokone oli pudonnut mereen n. 100 mailia länteen täältä ja näyttää siltä, että kaikki matkustajat ja lentokoneen miehistö kuoli tapaturman johdosta. Lentokoneessa oli 91 matkustajaa ja miehistössä 8.

Perjantaiaamuun mennessä oli löydetty 35 ihmisen ruumiit meresta ja näyttää siltä, ettei kukaan pelastunut.

Vielä ei tiedetä mikä onnettomuuden oli aiheuttanut, mutta toiset lentäjät ovat selostaneet, että alueella vallitsi kovat myrskytuulet juuri siihen aikaan kun lentokone katosi.

Lentokone oli matkalla Amsterdamista New Yorkiin ja vähän aikaisemmin oli laskenut maahan täällä. Matkustajien joukossa ei ollut canadalaisia.

Kuuluisa tiedemies ja rauhanpuoltaja Joliot-Curie kuollut

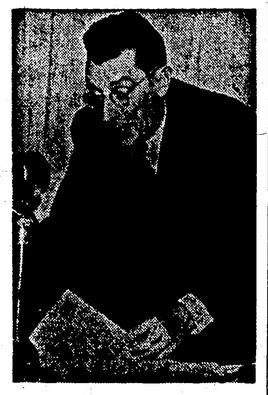

Pariisi. — Prof. Frederic Joliot-Curie, joka tunnettiin yhtenä huomattavimpana atomitiedemiehenä, kommunistina ja rauhanystävänä, kuoli sairaalassa torstaina 58 vuoden ikäisenä.

Joliot-Curie toimi aikaisemmin Ranskan hallituksen atomikomissionerina, mutta erotettiin tästä toimesta v. 1950 kommunistiseen toimintaan osallistumisen takia.

Kuolemaansa saakka hän toimi maailman rauhanneuvoston puheenjohtajana ja osallistui kaikella tarmollaan toimintaan rauhan turvaamiseksi.

Hänen vaimonsa Irene, joka oli myöskin kuuluisa tiedenainen, kuoli radioaktiivisen säteilyn aiheuttaman leukemian johdosta noin pari vuotta sitten. Heiltä jäi kaksi lasta.

Rautatietyöläiset aikovat hyljätä sovitteluehdotuksen

Ottawa. — Canadian Brotherhood of Railway Employees on antanut ymmärtää, että ensi viikon torstaina ja perjantaina pidettävissä rautatietyöläisten neuvotteluissa se tulee vastustamaan sovitelulautakunnan ehdotuksien hyväksymistä.

Sekä CPR:n että CNR:n varsinaisen junaliikkeen ulkopuolella olevat 130,000 työläistä, jotka kuuluvat useimpaan unioon, ovat pitemmän aikaa neuvotelleet rautatieyhtiöiden kanssa uudesta työehtosopimuksesta.

Sovittelulautakunnan enemmistö julkaisi raporttinsa heinäkuun 30 pnä ja siinä suositeltiin vähemmän kuin puolet siitä mitä rautatietyöläiset ovat vaatineet. Raportin allekirjoittivat tuomari H. F. Thomson, joka toimi puheenjohtajana ja union nimittämä torontolainen lakimies David Lewis. Yhtiöiden nimittämä Philip Vineberg ei kannattanut enemmistö raporttia ja hän oli sitä mieltä, ettei ole syytä korottaa rautatietyöläisten palkkoja tällä kertaa. Enemmistöraportin mukaan rautatietyöläisten olisi allekirjoitettava kahden vuoden sopimus, jonka perusteella myönnettäisiin useita korotuksia alkaen taannehtivasti viime tammikuun ensimmäisestä päivästä.

Vielä ei tiedetä kuinka toiset rautatietyöläisten uniot suhtautuvat sovittelulautakunnan ehdotukseen. Neuvottelukomitea edustaa kaikkiaan 15 uniota ja suurin niistä on Canadian Brotherhood of Railway Employees, mihin kuuluu 36,000 jäsentä.

Viime vuosien aikana nämä uniot ovat yhteisesti neuvotelleet heitä koskevista työehtosopimuksista ja niiden toimesta myös kutsuttiin 11 päivää kestävä lakko elokuussa 1950. Lakko olisi mahdollisesti kestänyt kauemmin eliei parlamentti olisi sekaantunut siihen ja määränyt sitä päätettäväksi.

Vielä ei tiedetä aikooko Canadian Brotherhood of Railway Employees jatkaa työriitaisuutta omin voimin, jos toiset uniot hyväksyvät sovittelulautakunnan ehdotuksen.

Rautatieyhtiöt eivät myöskään ole osoittaneet ovatko ne valmiita hyväksymään sovittelulautakunnan ehdotuksen tai suhtautuvatko ne siihen kielteisesti. Yhtiöt ovat vain osoittaneet, että heidän laskelmien mukaan sovitteluehdotus tulisi maksamaan heille $60,000,000 vuodessa.

Länsimaat "kuninkaiden ja mätien hallitusten suojelijoina"

Entinen intialainen diplomaatti selosti suuren kiinnostuksen vallitessa Couchiching-konferenssissa

Geneva Park, Ont. — Ellei Länsi muuta perusteellisesti politiikkaansa Keski-Idässä, kuluvan viiden vuoden aikana Nasserin kaltaiset sotilasjuntat ottavat kontrolliinsa alueen Marokosta Intian rajoille saakka, varoitettiin täällä viime keskiviikkona.

Niin epämiellyttävä kuin tämä ajatus onkin niille, jotka puoltavat USA:n ja Britannian sotilaallista interventiota Keski-Idässä, se sai lämpimän vastaanoton täällä vuotuisessa Couchiching-konferenssissa.

Puhuja oli tri Nassarollah Fatemi, joka aikaisemmin toimi politiikkona Iranissa ja maansa edustajaan YK:ssa. Nykyisin hän on yhteiskunnallisten tieteiden professorina Fairleigh Dickinson-yliopistossa New Jerseyssa.

Tri Fatemi sai usein aplaodeja osakseen kun hän arvosteli länsimaiden valmeutta tukea mädännäisiä feudaalisia hallituksia kuin Jordaniassa ja Irakissa ja niiden valmeutta kääntää selkänsä nopeasti nousevalle kansallistunnolle, joka on havaittavissa Keski-Idän kansojen keskuudessa.

"Nasser ei ole virheetön, mutta hän on 100 kertaa parempi kuin kuningas Hussein", vakuutti tri Fatemi. Hän osoitti Jordanian olevan kuin kiehuva jättiläiskokoinen pata, jonka kannella istuu Britannian armeija.

Hän oli sitä mieltä, että on kulunut liian kauan siitä, että kukaan olisi vaivautunut tutkimaan Keski-Idän ongelmien todellisia syitä, vaan sen sijaan on syytetty Nasseria ja kommunisteja levottomuuksista.

Hän vakuutti todellisen ongelman olevan sen, että länsivallat juuri aikana, jolloin Keski-Idän kansojen keskuudessa on heräämässä kansallistunteet ja he koettavat parantaa elintasoaan, yksinkertaisesti suhtautuvat alueeseen helppona öljylähteenä, sotilastukikohtien paikkana ja käyttävät mahdollisimman yksinkertaisia keinoja niiden turvaamiseksi.

"Länsi on ollut kuninkaiden ja mätien hallituksien suojelijana", hän selosti. "Sillä ei ole ollut yhteyksiä väestöön ja laajentuvaan ryhmään intellektuaalleja, jotka ovat kyllästyneet heihin kohdistuvaan vainoon."

Toisaalta hän oli sitä mieltä, että venäläisillä Pietari Suuren päivistä alkaen on ollut halu saavuttaa yliherruus Keski-Idässä ja he ovat yhtyneet kansallistunteen herräämiseen keinona saavuttaa päämääränsä. Hän oli sitä mieltä, että kommunismi on vain jatkanut tsaarien jälkiä. Hän oli sitä mieltä, että varsinkin USA voisi päästä suosioon Keski-Idän kansojen keskuudessa, koska se oli raktaisevana tekijänä monen tasavallan muodostamisessa ja brittiläisten joukkojen poistamisessa Egyptistä.

Mutta saavuttaakseen jatkuvan ystävyyden näiden kansojen kanssa Lännen on tehtävä vieläkin enemmän, tri Fatemi korosti. "Sen on poistettava sotajoukkonsa ja vakuutettava kansoille, että se on heihin enemmän kiinnostunut kuin heidän öljynsä."

— Ensimmäinen höyrylaiva laskettiin vesille Skotlannissa olevalta Clyden telakalta 1812.

Englannin lehdistö vaatii kokeiden lopettamista

Lontoo. — Englannin lehdistö on esittänyt vaatimuksia ydinasekokeiden lopettamiseksi kommentoidessaan YK:n tieteellisen valiokunnan selosstusta atomisäteilyn vaikutuksista.

Manchester Guardian kirjoittaa: Näyttää siltä, että Genevessä koolla olevat atomiasiantuntijat — sielläkin ovat edustettuina sekä idän että lännen atomipiirit — voivat päästä niinkin myönteiseen lopputulokseen, että saadaan aikaan käytännöllinen ohjelma jatkuvien ydinasekokeiden lopettamiseksi. Kun konferenssi saa selontekonsa valmiiksi, olisi lännen otettava aloite pyrkimyksissä ydinasekokeita koskevaan kansainväliseen sopimukseen. Tällainen sopimus olisi järkevin ja rakentavin askel, minkä maailma voi ottaa kohti yhteisymmärrystä ja rauhallista rinnakkaiseloa, lehti kirjoittaa. Kuten tunnettua Neuvostoliitto on yksipuolisesti lopettanut ydinasekokeet.

Kiinan asukasluku 800 miljoonaa 15 vuoden kuluttua

Tokio. — Kommunistisen Kiinan asukasluku tulee 10—15 vuoden kuluttua olemaan noin 800 miljoonaa, sanottiin Pekingin radiotiedonannossa torstaina.

Radiotiedonannossa sanottiin, että Kiinan asukasluku lisääntyi viime vuonna 600 miljoonasta 615 miljoonaan ja sen mukaisesti tulee Kiinan asukasluku vuonna 1962 olemaan noin 700,000,000. Tiedonannossa torjuttiin käsitys, että niin suuri väestön lisääntyminen hidastuttaisi kehitystä. Siinä sanottiin, että on "hyvä asia" kun asukasluku on suuri.

"Ihminen on tärkein elementti tuotannossa", sanottiin tiedonannossa. Mitä suurempi on väestön määrä sitä suurempi on tuotantovoima."

Kapinointia Boliviassa

La Paz, Bolivia. — Bolivian pääkaupunugissa ilmestyvä El Diarjolehti ilmoitti maanantaina, että kymmenen tuhatta talonpoikaa on automaattiasoilla varustettuina hyökännyt San Pedro de Buena Vistan kaupunkia vastaan Potosin pohjoispuolella. Vain joitakin päiviä sitten samat talonpojat hyökkäsivät toista kaupunkia vastaan hävittäen sitä suuresti. Kaksi ihmistä sai surmansa kapinanaikana.

Sos-demit vaativat kokoomuksen ottamista hallitustehtäviin

Helsinki. — (KU) Kolmikko, jo ajasta työllistämis- ja toollistamisesihon kuuluvat tri Johannes Virolainen maalaisliitosta, maisteri Kaarlo Pitsinki sos.dem. puolueesta ja maisteri O. J. Uoti riippumattomista, aloitti maanantaina iltapäivällä yhteenvedon tekemisen niistä vaatimuksista, joita kyseiset ryhmät haluaisivat esittää hallitusohjelmaan. Kunkin puolueen toivomuslistat viimeisteltiin asianomaisissa puolue-elimissä. Kolmikko istui maanantai-iltana pari tuntia ja päätti kokoontua tiistaina uudelleen klo 11. Tällöin selvinnee, milloin kolmen puolueen neuvottelukunnat kutsutaan koolle. Neuvotteluista eivät asianomaiset halunneet antaa lähempiä tietoja.

Maalaisliitto, joka sodanjälkeisen ajan on melko tarmokkaasti vastustanut kokoomuspuoluetta virallisesksi hallituskumppanikseen, näyttää tehneen periaatteellista laatua olevan myönnytyksen suostuessaan neuvottelemaan kokomuuksen hallitukseen tulosta. Syynä pidetään sitä, että molemmilla puolueilla on yhteisiä tavoitteita uuteen maataloustulolakiin, josta esitys parhaillaan on jätetty eduskunnalle. Maataloustulolakia rasva- ja polttoainetullien ohella maalaisliitto pitääkin hallitukseentulonsa ehtoina.

Sosialidemokraatit ovat tähän saakka asettaneet vähemmän painoa ohjelmakysymykselle muodollityksistään huolimatta. Heidän päävaatimuksensa on ollut kokoomuksen ottaminen hallitukseen ja vain tämän lupauksen neuvottelukumppaneilta kiristetettyään he suostuivat nyt käynnissä oleviin neuvotteluihin.

Riippumattomien sosialidemokraattien ryhmä yrittänee hallitusneuvottelujen kuluessa saada ohjelmaan sisällytetyksi joitakin niistä vaatimuksista, jotka sisältyivät SAKn vaaliohjelmaan. Opposition mukaanpääsy hallitukseen asetetaan kuitenkin jo esim. oikeiston lehdissä esiintyvän kirjoittelun mukaan varsin kyseenalaiseksi. Tavoite, eduskunnan määräenemmistö hallituksen taakse näet voidaan saavuttaa ilman sos.dem. oppositiota, jos molemmat kansanpuolueet kutsutaan mukaan, jolloin tuloksena olisi kaikkien porvarillisten ryhmien ja sos.dem. oikeiston yhteishallitus.

Sos.dem. puoluesihteeri Pitsinki ratkoi hallitussolmuja pyhäntienoilla puheessaan vaatiessaan "toimintakykyistä" hallitusta, ettei asioiden ratkaisu jää "eduskunnallisen juonittelun" varaan. Sanonnat tuovat mieleen yhtäläisyyden parin vuosikymmenen takaa, jolloin lapualaiset esittivät samantapaisia mielipiteitä hallituksesta ja eduskunnasta.

SKDLn eduskuntaryhmän puheenjohtaja Hertta Kuusinen käsitteli hallituskysymystä myös puhuessaan Haapajärvellä. Hän totesi mm., että sosialidemokraattisen työväen on pidettävä silmänsä auki, jotta heidän oikeistojohtajansa eivät pääse toteuttamaan haavettaan istua samassa hallituksessa mustimman porvarillisen taantumuksen ja suurkapitalistien kanssa. Kansanedustaja Kuusinen totesi myös, että parlamentaarinen käytäntö on hallitusneuvotteluissa tyystin unohdettu. Sosialidemokraatit käyvät hallitusneuvotteluja porvareidan kanssa välittämättä lainkaan siitä, että eduskunnassa on niin sanottu työväen enemmistö. Hän sanoi kansandemokraattien haluavan osallistua vain sellaiseen hallitukseen, joka noudattaa kansan etujen ja tahdon mukaista politiikkaa.

Vedenalaista suunnitellaan tavarain kuljettamiseksi

Lontoo. — Britanniassa on ryhdytty tutkimaan mahdollisuuksia rakentaa valtava atomivoimalnen lastia kuljettava vedenalainen.

Saunders-Roe-yhtiötä on pyydetty laatimaan piirustukset vedenalaisesta, jonka tilavuus olisi 30,000 tonnia ja joka kykenisi kulkemaan 35 solmua tunnissa.

Mitchell Engineering Company, joka on tilauksen esittänyt, on selostanut, että tarkoituksena olisi sillä kuljettaa rautamalmia Hudsonlahdelta tai öljyä Keski-Idästä.

Piirustuksien laatiminen ottaa n. 8 kuukautta ja vasta sen jälkeen voidaan päättää onko suunnitelma käytännöllinen.

Vedenalainen voisi ympäri vuoden kulkea Hudson-lahteen kun sen sijaan laivat pääsevät sinne vain viiden kuukauden aikana.

Kiinteimistölainoihin tarvitaan enemmän rahaa

Ottawa. — Senaatin finanssikomitea on esittänyt raportin, missä kehoitetaan elimen perustamiseen, jonka tehtävänä olisi etsiä mahdollisuuksia saada lisää varoja kiinteimistölainoja varten Canadassa.

Siinä myös kehoitetaan, että pitäisi kiinnittää enemmän huomiota asuntojen varaamiseksi alempipalkkaisille ihmisille.

Siinä suositellaan, että halpahintaisen asuntorakennuksen pitäisi tarkemmin määritellä sellaiseksi rakennukseksi, joka ei maksa enempää $9,000 mukaan lukien rakennus, tontti, vesi ja likaviemärit.

Central Mortgage and Housing Corporationin nykyisten sääntöjen mukaan hallituksen lainoja myönnetään sillä ehdolla, että lainan saaja voi sen maksaa takaisin 25 vuoden kuluessa käyttämättä enempää kuin 27 prosenttia hänen tuloistaan lainan kuolettamiseksi.

Komitean raportissa osoitetaan, että tämän säännön mukaan $3,022 vuodessa ansaitseva henkilö olisi oikeutettu saamaan lainan $9,000 maksavan kodin rakentamiseksi. Tässä tapauksessa ostajan olisi maksettava käteisellä $900 ja kuukausittain$68.00, mihin sisältyisi verot.

Vaikka komitea huomioikin, että alempiapalkkaiset ovat asuntojen tarpeessa, niin ei se ole valmis ehdottamaan, että CMHC:n varoja käytettäisiin vanhojen rakennuksien ostamisesa. Nykyisin näitä varoja myönnetään vain uusien rakennusten ostamiseksi.

Yli miljoona työttömistä sai valtion apua

Ottawa. — Täällä ilmoitettiin keskiviikkona, että maaliskuun 31 kuluneen finanssivuoden aikana liittohallitus myönsi kaikkiaan $8,233,125 liittovaltion varoja työttömien avustamiseksi. Näitä varoja myönnettiin vain sellaisille työttömille, jotka eivät voineet nauttia työttömyysvakuutuksesta.

Maakuntien kanssa tehdyn yhteisen suunnitelman mukaisesti liittovaltio maksaa puolet kustannuksista ja maakunnat toisen puolen.

Edellisenä vuonna samaan tarkoitukseen käytettiin $6,553,188 ja sitä edellisenä vuonna $5,761,935.

Tätä avustusta myönnettiin kaikkiaan 1,174,291 henkilölle.

100,000 vapaaehtoista on poistunut Koreasta

Tokio. — Pohjois-Korean tiedonantotoimisto ilmoitti elokuun 14 pnä, että viimeisetkin 100,000 kiinalaisesta vapaaehtoisesta on nyt poistunut Pohjois-Koreasta.

Vapaaehtoisten poistuminen oli suunniteltu suoritettavaksi loppuun Pohjois-Korean 13-vuotispäivään mennessä, joka on elokuun 15 pnä.

Parilsi. — Ranskan vanhin asukas 107-vuotias Marie Langlois kuoli Saint-Martin de Fienfaitessa keskiviikkona.

Hänellä on kolme lasta, 14 lastenlasta ja 40 lastenlasten lapsia.

Etelä-Amerikassa riidellään pienestä saaresta

Santiago, Chile — Torstaina Chile syytti, että Argentiina oli syyllistynyt hyökkäykseen Chilea vastaan ja Buenos Airesissa oleva Chilen suurlähettiläs kutsuttiin takaisin kotimaahansa. Syytökset johtuvat siitä kun Argentiinan merijalkavä kijoukot nousivat maihin Snipe-saarelle, joka sijaitsee Etelä-Amerikan etelä-kärjellä.

Chile on lähettänyt kaksi protestia asian johdosta Argentiinalle ja on myös määrätty maan asejoukot hälyytysvalmiiksi.

Chile selostaa omistavansa saaren vuonna 1881 tehdyn sopimuksen perusteella. Toisaalta Argentiina selostaa, että saaren omistamisesta ei ole vielä päätetty ja siitä syystä Chilella ei ole oikeutta rakentaa sinne majakkaa. Argentiinalaiset sotilaat olivat nousseet saarelle ja hävittäneet majakan, jota Chilen toimesta rakennetaan.

USA:n armeija ei salli sillan rakentamista

Sault Ste. Marie. — Torstaina ilmoitettiin, että USA:n insinöörikorpus, joka huoltaa USA:n merenkulkulain seuraamista, on vedonnut St. Marys Riverin siltasuunnitelman.

Vetoamisen pääsyyksi sanotaan, että se voi vaarantaa kanavaliikenteen turvallisuutta, joka on tärkeä osa kansallisessa puolustussysteemissä.

Suunniteltu silta tulisi yhdistämään Sault Ste. Marien Canadan ja USA:n puoleisen osan.

VIIME TIEDOT

New York. — YK:n ylimääräinen yleisistunto jatkuu perjantalaamuna ja työjärjestyksen mukaan Turkin, Japanin, Bulgarian, Saudi-Arabian ja Iranin ulkoministerit selostavat maansa kannan kuluvan päivän istunnossa.

Hamilton. — Steel Company of Canadan n. 7,500 työläistä aloitti perjantaina neljännen lakkopäivän. Lakon alkamisen jälkeen riltapuolet ovat useamman kerran kokoontuneet neuvottelemaan erimielisyyksistä, mutta ratkaisua ei ole vielä löydetty.

Toronto. — Brewers Warehousing Companyn ja sen lakossa olevien työläisten neuvottelijat kokoontuivat taas tänä aamuna täällä, mutta vielä ei ole ilmoitettu onko toiveita, että oluen käsittelijäin lakko päättyy ennen viikon vaihdetta.

Ottawa. — Canadan pohjoisten asioiden ministeri selosti täällä torstaina tuntevansa häpeää sen johdosta kun hallitusministerienkin on ensin anottava Yhdysvalloista lupaa ennnekuin he voivat matkustaa Yhdysvaltain hallussa oleville sotilaallisille tukikohdille Canadan Arktiikan alueella. Hän oli sitä mieltä, että asiat olsi järjestettävä toisin.

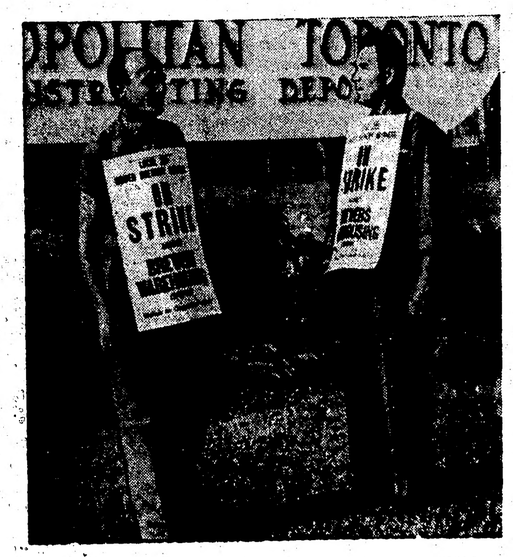

Viime viikolla lakkoutuivat Ontarion olutmyymälöiden työläiset, koska heidän viikkotyöaikaansa laskettiin 40 tunnista 35 tuntiin ja olutmyymälöiden lupaama palkankorotus olisi merkinnyt myymälöiden työläisten viikkoansioiden huomattavaa laskua. Työläiset kuuluvat United Brewery Workers of Americaan. Kuvassamme nähdään olutmyymälän työläisiä lakkovahdissa Torontossa olevan olutmyymälän edustalla.

MENETTI TYÖPAIKKANSA KUN VIERAILI N-LIITOSSA

Toronto. — Toronto Social Planning Council aikoo ensi viikolla perusteellisesti tutkia erään torontolaisen yleishyödyllisen laitoksen työsuhdemenetelmiä. Tutkimus johtuu siitä kun 44-vuotias Jack Souch ilmoitti, että hän oli menettänyt työpaikkansa sen johdosta kun hän oli kesälomansa aikana vierailut Neuvostoliitossa. Souch on ollut nuorten ja lasten toiminnan johtajana Home Service Associationin toimipaikalla Bathurst-kadun varrella.

Souch selosti asian sanomalehdille kun hän sai vastaanottaa kirjeen, missä selostettiin, että hänet oli erotettu tehtävistään.

Home Service Associationin johtaja mrs. Vyola Miller on kieltäytynyt lausumasta mitään asian johdosta ennenkuin järjestön johtokunta kokoontuu ensi viikolla. Hän selosti, että palattuaan matkaltaan Souch ei ole ottanut yhteyttä järjestön kanssa ja hän sai ensimmäisen kerran tietää hänen valituksistaan sanomalehtien kautta.

Souch on selostanut, että hänellä ei ole koskaan aikaisemmin ollut vakavampia erimielisyyksiä mrs. Millerin kanssa. Hän selosti mrs. Millerin varoittaneen ennen hänen lähtemistä Neuvostoliittoon, että mahdollisesti hänellä ei ole työpaikkaa sieltä palattuaan.

"Juuri ennen lähtöäni sain huomattavan korotuksen palkkaani ja olen ollut järjestön palveluksessa kaksi vuotta", selosti Souch sanomalehtihaastattelussa.

Kirje, missä ilmoitetaan mr. Souchin eroittamisesta oli järjestön johtokunnan sihteerin W. A. Marshallin allekirjoittama. Siinä sanotaan:

"Home Service Associationin johtokunnan kokouksessa heinäkuun 8 pnä, 1958, meidän toimitusjohtajamme selosti teidän suunnitelmanne vierailla Neuvostoliitossa teidän mennessänne ulkomaille lomienne aikana.

"Meille myös selostettiin täydellisesti yksityiskohdat hänen keskustelusta teidän kanssanne hänen varottaen teitä, että sellainen vierailu vaarantaa teidän työpaikkaanne poikien johtajana tämän järjestön palveluksessa.

"Asiaa harkittuaan johtokunta ohjasi minut tiedoittamaan teille, että koska sellainen matka Neuvostoliittoon oli vastoin toimitusjohtajamme neuvoja, se on vastoin työehtoja ja niin ollen mitätöi kuukauden irtisanomisajan, ja lisäksi, jos tämä matka Neuvostoliittoon tapahtuu, teidän työnne poikien kanssa Home Service Associationissa katsotaan päättyneeksi heinäkuun 31 pnä, 1958."

Home Service Association on yksi niistä torontolaisista yleishyödyllisistä järjestöistä, jotka saavat varoja yhteisestä kampanjasta, joka suoritetaan kerran vuodessa. Tänä vuonna sille on myönnetty $27,429, joka on n. ¾ järjestön kaikista kuluista.

United Community Fundin johtaja John H. Yerger on sanonut, ettei hän näe mitään pätevää syytä Souchin erottamiseksi ja on luvannut suorittaa tutkimuksen asian johdosta.

Samaan järjestöön kuuluva miss Florence Philpot selosti, että Souchin erottamisen syyt tutkitaan ja hän on sitä mieltä, että he eivät voi kannattaa sellaista järjestöä, joka omaksuu huonoja työsuhdetapoja.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
		3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

Kyproksen näköalat

Kesken kaikkien muiden huoliensa ja kiireittensä suoritti Englannin ulkoministeri Macmillan viikonvaihteessa pikavierailun sekä Ateenaan että Ankaraan ja kävi ilmeisen hätäisiä neuvotteluja Kyproksen kohtalosta. Neuvotteluista — joihin myös maanpaossa elävä arkkipiispa Makarios ja saaren brittiläinen kuvernööri Foot osallistuivat — saadut tiedot ovat olleet kovin suppeita, mutta rivien välistä on voitu lukea, että tulokset ainakin Ateenassa muodostuivat laihoiksi.

Itse asiassa oli ennakkoon odotettavissa, että Macmillan palaa matkoiltaan tyhjin toimin, sillä Downing Streethän ei ole omaksunut Kyprosta kohtaan sen suosiollisempaa asennetta kuin aikaisemminkaan ja sen vakiohankkeet — joiden ytimenä on lähinnä pitkäaikainen "koeaika" brittiläs-valtaisine "yhteishallintoineen" — tuomittiin jo riittävän selvästi Lontoon viime kesäkuussa tekemien ehdotusten yhteydessä.

Mielenkiintoisinta onkin tässä yhteydessä havaita, että tuo pieni puolenmiljoonan asukkaan saari yhä pahemmin hankaa brittien siirtomaakantapäätä — muuten Macmillan tuskin olisi omassa persoonassaan neuvottelumatkaansa tehnyt. Tosin Kyproksessa juuri oli kymmenisen päivää aselepoa, mutta tämä ei suinkaan viittaa tilanteen rauhoittumiseen. Onhan poikkeustila vallinnut saarella marraskuusta 1955 lähtien, britit ovat kuljettaneet sinne yhä enemmän ja enemmän laskuvarjojääkäreitä, vangitsemisia on suoritettu yhä laajemmissa puitteissa (pelkästään heinäkuussa kerrotaan lähes kahdentuhannen saarelaisen tulleen suljetuksi keskitysleireihin), mutta mikään ei auta: vapausliike roihuaa väestön keskudessa vain korkeammin liekein.

Kaiken lisäksi tilanne Kyproksessa on nyt mutkikkaampi kuin milloinkaan aikaisemmin. Vapausrintaman hajoittamiseksi saivat britit vuoden vaihteessa provosoitua saarella vähemmistönä olevan turkkilaisen väestönosan kreikkalaisia vastaan (mm. tunnettu aikakausilehti "New Statesman" totesi brittien osuuden selkeäsanaisesti viime tammikuussa) ja ovat sen jälkeen jossakin määrin partaansa naureskellen voineet sivusta seurata pienimuotoista sisällissotaä, mutta täten vyyhti sotkettiin myös vaikeammin selvitettäväksi.

Yhtä kaikki on varmaa, että britit jonakuna päivänä pakkaavat varusteensa ja jättävät saaren saarelaisille. Tosin siihen voi vielä mennä aikaa, sillä pientä saarta on toki helpompi pitää pistinten puristuksessa kuin esim. Ranskan Algeriaa, mutta siirtomaavallan kuolinkellot soivat kaikkialla jo riittävän kuuluvasti. Epäilemättä Kyproksen vapautuminen oleellisesti kuitenkin liittyy kylmän sodan laukeamiseen, sillä Kypros on briteille — ja siten myös USAlle — lähinnä sotilaspoliittinen astinlauta, jolta mm. suoritettiin heinäkuussa tapahtunut Jordanian miehitys. Kun mitään tällaista miehitettävää ei enää ole, ei tukikohtiakaan enää tarvita.

Ja mitä saaren omistukseen ja asemaan vastaisuudessa tulee, niin siinä on syytä kannattaa arkkipiispa Makariouksen ehdotusta yleisistä vaaleista. Ratkaiskoon saaren asukkaat kerran itse, haluavatko he muodostaa itsenäisen valtakunnan tai yhtyä Kreikkaan tai Turkkiin. Kansanäänestys on myös ainoa oikea tapa ratkaista keinotekoiseksi kiistakapulaksi nostettu turkkilais-vähemmistön asema. — KU

Ratkaisun toiveita YK:ssa

YK:n yleiskokouksen ylimääräinen istunto alkoi New Yorkissa viime perjantaina, mutta varsinainen asiain käsittely alkoi vasta kuluvan viikon keskiviikkona, jolloin Yhdysvaltain kannan esitti presidentti Eisenhower ja Neuvostoliiton kannan esitti Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko.

Varsinkin Neuvostoliiton kannanilmaisu on herättänyt YK:n piireissä toiveita siitä, että YK:n ylimääräinen istunto onnistuu ainakin jossain määrin Lähi- ja Keski-Idän vakavan kriisin ratkaisemisessa.

Neuvostoliiton toimesta on voimakkaasti korostettu, että sodanvaaran poistamisen ensimmäisenä askeleena on Yhdysvaltain ja Britannian sotajoukkojen poistaminen Libanonista ja Jordaniasta. Ja Neuvostoliiton toimesta on nyt ensimmäisen kerran myönnetty, että YK:n tarkkailijajoukkoja olisi lisättävä ainakin siinä mielessä, että niitä lähetetään myös Jordaniaan valvomaan brittiläisten sotilaiden poistamista.

Vaikka Eisenhower korosti etupäässä tarvetta järjestää taloudellisen kehittämisen mahdollisuuksia arabimaissa ja vieläpä näiden maiden johdolla, hän kuitenkin viittasi siihen, että USA on valms vetämään joukkonsa pois Libanonista, Libanonin hallituksen pyynnöstä tai siinä tapauksessa, että YK:n poliisivoimia vahvistetaan siellä.

Eisenhower kuitenkin oli edelleen sitä mieltä, että hän oli menetellyt oikeudenmukaisesti, kun Libanonin presidentin pyynnöstä oli määrännyt USA:n sotajoukot Libanoniin.

Vaikka näiden kahden valtiomiehen esittämissä esityksissä esiintyy vielä ilmeiset erimielisyydet, niin heidän ehdotuksensa ovat kuitenkin jossain määrin yhtäläiset ja on toiveita, että YK:hon kuuluvat pienemmät maat onnistuvat esittämään päätöslauselmaluonnoksia, joiden perusteella sodan vaara Lähi- ja Keski-Idässä voidaan poistaa.

Eisenhowerin väitöksen kumoamiseksi Gromyko osoitti, että YK:n peruskirjan mukaan aseellinen interventio on oikeutettu vain siinä tapauksessa, että maata uhataan ulkoapäin. Samalla hän korosti, että Libanonissa olevien YK:n tarkkailijajoukkojen raporttien mukaisesti siellä ei ole havaittu minkäänlaista uhkaa Libanonin naapurimaiden taholta. Näin ollen Gromyko esitti voimakkaasti kantansa, ettei Yhdysvalloilla ja Britannialla pitäisi olla minkäänlaista syytä lähettää asejoukkojaan sinne.

Presidentti Eisenhower puolestaan koetti välttää puhumasta Yhdysvaltain ja Britannian asejoukkojen maihinnoususta Libanoniin ja Jordaniaan keksimällä syytteen, että näitä maita uhkaa epäsuora hyökkäys. Presidentti ei kuitenkaan katsonut tarpeelliseksi selostaa mitä hän sillä tarkoitti.

Mutta tärkeintä on kuitenkin se, että jo istuntojen alkuvaiheessa kahden johtavan vallan toimesta on esitetty suunnitelmat, jotka eivät erittäin suuresti poikkea toisistaan.

Canadan edustaja ulkoministeri Sidney Smith ei ole vielä puhunut yleiskokouksessa ja YK:sta saapuneiden tietojen mukaan hän on neuvotellut useiden maiden edustajien kanssa yrittäen saada heitä kannattamaan ja esittämään päätöslauselmia, jotka saavat yleiskokouksen enemmistön kannatuksen tämän kriisitilanteen ratkaisemiseksi. Mr. Smith on myös antanut ymmärtää, että hän pitää Gromykon esittämää päätöslauselmaluonnosta hyvin asiallisena.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Walpas Hänninen Long Lakelta täyttää elokuun 16 pnä 74 vuotta. Yhdymme omaisten ja ystävien onnen toivatuksiin.

Haitin presidentti Francois Duvalier puettuna taisteluasuun kun hän Port-Au-Princessissa johti taistelua kapinallisten vastarinnan murskaamisessa. Hän sanoi, että kaatuneitten kapinallisten hallusta saatiin asiakirjoja, joista osassa kävi selville, että amerikkalaiset olivat kapinan takana ja että he käyttivät apunaan entistä presidentti Magliorea.

Stevensonin viisas haaste

Moskova. — Yhdysvaltain demokraattien johtaja Adlai Stevenson lensi perjantaina Varsovaan tehtyään kuukauden kestäneen kiertomatkan Neuvostoliitossa.

Stevenson korosti sanomalehdistön edustajille ennen lähtöään, että hänen keskustelunsa pääministeri Hrushtshevin kanssa olivat olleet suuriesi avuksi hänen yrityksissään saada selvä käsitys "molempia maita erottavasta kuilusta".

Stevensonin mielestä Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton on yritettävä saada aikaan huomattavasti laajempi mielipiteiden ja tiedonantojen, samionkuin turistien, taiteilijoiden ja urheilijoiden vuorovaikutus. Tehkäämme yhteistyötä huonompiosaisten maiden kehittämiseksi, ei niiden hallitsemiseksi. Taistelkaamme vielä kerran rinta rinnan, mutta tällä kertaa omistakaamme yhteinen taistelumme saavutuksille terveydenhoidon, opetuslaitoksen, taloudellisen kehittämisen ja kansainvälisen yhteisymmärryksen piirissä, sanoi Stevenson.

Sotabudjetti entistä suurempi USA:ssa

Washington. — Lakiehdotus tähän mennessä suurimmasta rauhanaikaisesta puolustusmäärärahasta Yhdysvaltain historiassa — yli 39,5 miljardista dollarista hyväksyttiin kongressissa ja siltä puuttuu nyt vain presidentti Eisenhowerin hyväksyminen.

Summa on 815 miljoonaa enemmän kuin Eisenhower itse pyysi ensi kesäkuun 30 päivänä päättyvää varainhoitovuotta varten. Ylimääräiset erät on tarkoitettu käytettäväksi jättiläispommikoneiden sekä ammuksia lähettävien sukellusveneiden rakentamiseen. Kuusi näistä veneistä on atomikäyttöistä.

Kaksi canadalaista N-liiton Tiedeakatemian jäseniksi

Moskova. — Kaksi Canadalaista tiedemiestä, on niiden 32 ulkomaalaisen tiedemiehen joukossa, jotka on nimitetty Neuvostoliiton Tiedeakatemian jäseniksi. Neuvostoliiton Tiedeakatemia nimitti äskettäin 26 uutta akadeemikkoa ja 55 kirjeenvaihtojäsentä.

Kysymyksessä olevat canadalaiset tiedemiehet ovat tri Wilder G. Penfield ja tri Edgar Steacie.

Edellinen on kansainvälisesti tunnettu neuroositutkimuksistaan ja jälkimäinen on huomattu kemisti.

NLn villankangastuotanto ylittää jo USAn tuotannon

Vaikka tavartuotanto on nopeasti lisääntynyt ei se vielä voi tyydyttää kasvavaa kysyntää

Viimeisten 4 vuoden aikana on villakankaiden vuosituotanto Neuvostoliitossa lisääntynyt 209 miljoonasta metristä 282 miljoonaan metriin, ilmoittaa uutistoimisto CIB. Vertailun vuoksi mainittakoon, että USAn villakankaiden tuotanto v. 1957 oli 267 milj. metriä. Samanaikaisesti on silkkikankaiden tuotanto kaksinkertaistunut ja kohonnut 805 milj. metriin vuodessa. Myös jalkineiden, pukimien ja trikoovalmisteiden toutanto on kasvanut huomattavasti. Yhteensä valmistetaan kuluvana vuonna 7,2 miljardia metriä erilaisia kankaita.

Neuvostoliiton kulutustavarateollisuuden tuotantolaitteet toimivat täydellä kapasiteetilla. Lukuisat tehtaat käyvät kolmessa vuorossa. Viimeisten 4 vuoden aikana on rakennettu yli 900 uutta kulutustavarain tuotantolaitosta, mm. sellaiset jättiläistehtaat, kuten Kamyshinskin, Barnaulskin ja Hersonin tekstiilikiombinaatit, Minskin karstauskombinaatti ym. Esim. Kamyshinskin kombinaatin tuotanto on 300 miljoonaa metriä erilaisia kankaita vuodessa. Kuluvan vuoden kulutustavaroiden tuotanto ylittää vuoden 1940 tason noin 2,8 kertaisesti.

Kuluvana vuonna on suunnitelmana valmistaa 7 miljardia 200 miljoonaa metriä kankaita, so. 900 miljoonaa metriä enemmän kuin valmistettiin vuonna 1953. Jalkinetuotanto tulee nousemaan 370 miljoonaan pariin, sokerin lähes 5 miljoonaan tonniin, so. lähes kaksi- ja puolikertaiseksi verrattaessa 1940n tuotantoon sekä yli kaksinkertaiseksi USAn vastaavaan tuotantoon verrattuna. Myös valmistetaan miljoonia radiovastaanottimia, lähes miljoona näköradiota, miljoonia polkupyöriä, satojatuhansia erilaisia sähköllä toimivia kotitalouskoneita ym.

Kulutustarvikkeiden ja kotitaloustavaroiden yhteisvalmistus kasvaa 6,1 %. Tällöin on otettava huomioon, että vain yhden-prosentin lisäys vastaa rahassa useita miljardeja ruplia.

Kuluvan vuoden alkupuoliskolla valmistettiin yli 3 miljardia metriä erilaisia kankaita. Nahkajalkinetuotanto on kasvanut 12 % ja puolessa vuodessa on valmistettu 175 miljoonaa paria. Radiovastaanottimia on valmistettu 2 miljoonaa kpl ja kasvu on ollut viimevuoden alkupuoliskoon verrattuna 12 %.

Erittäin nopeassa tahdissa kasvaa esim. näköradiovastaanottimien (viime vuoden alkupuoliskoon verrattuna 37 %), jääkaappien (23 %), pesukoneiden (50 %), tuotanto. Yhdellä viidenneksellä on kasvanut moottoripyörien ja mobedien, pianojen ja flyygelien sekä huonekalujen valmistus. Omakotitalojen rakennustoiminnan vilkastuessa on standartitalojen, niiden osien valmistus sekä rakennusainetarvikkeiden tuotanto noussut huomattavasti.

Kuluvan vuoden alkupuoliskolla on maan kevyen teollisuuden tuotanto kasvanut viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 7 %, mikä on enemmän kuin on suunniteltu.

Mutta kaikesta tästä tuolimatta väestön tavarakysyntää ei vielä pystytä tyydyttämään. Neuvostoliiton väestön ostokyky on tähän mennessä kasvanut nopeamin kuin tuotanto. Maan työläisten ja toimenhaltijain reaalipalkka on noussut sodanedelliseen aikaan verrattuna lähes kaksinkertaisesti.

Neuvostoliitto on asettanut tavoitteekseen laajentaa lähivuosina kulutustavaroiden tuotantoa siinä määrin, että se tyydyttää kysynnän. Nykyinen Neuvostoliiton raskaan teollisuuden sekä tieteen ja tekniikan kehitys suo tarpeelliset mahdollisuudet luoda edellytykset niin raskaan kuin kevyenkin teollisuuden jatkuvalle kehitykselle. Kevyen- ja elintarviketeollisuuden kehittämiseen käytetään yhä enemmän varoja. Esim. kuluvan vuoden alkupuoliskolla mustanmetallurgian pääomasijoitukset kasvoivat 28 % ja kulutustarviketeollisuuden 23 %.

Kuluvana vuonna on erikoisesti kehittynyt kemian teollisuus (27 %). Neuvostohallituksen päätöksen mukaisesti tullaan kehittämään nopealla vauhdilla muoviteollisuutta ja keinokuituteollisuutta sekä muita kulutustarviketeollisuuden aloja. Esim. vuoteen 1965 mennessä kasvaa villakankaiden tuotanto 500 miljoonaan metriin, silkkikankaiden 1 miljardiin 484 miljoonaan metriin (lähes kaksi kertaa suuremmaksi mitä se oli vuonna 1957) vuodessa. Trikooalusvaatteiden valmistus nousee 940 miljoonaan kappaleeseen sekä jalkineiden valmistus 515 miljoonaan pariin (v. 1957 valmistettiin 315 miljoonaa paria).

GENNADI FISH:

Juuria ja vesoja

Suomessa useaan otteeseen vieraillut neuvostoliittolainen kirjailija Gennadi Fish on julkaissut Petroskoin suomenkielisessä lehdessä "Neuvosto-Karjala" laajan artikkelisarjan viime talvisen Suomen matkansa kokemuksista ja näkemyksistä. Julkaisemme seuraavassa alkuosan kirjoituksesta, jossa hän elää kolmen merkkipäivän herättämissä tunnelmissa.

Niinä talvipuukausina, jolloin olin Suomessa, lehdet varastivat tavallista enemmän paikkaa historialliselle aineistolle. Tämä siksi ,että noina kuukausina vietettiin kolmea merkkipäivää:

— Oli kulunut 150 vuotta Venäjän ja Ruotsin välisestä sodasta, jolloin Suomi muuttui Ruotsin maakunnasta suuriruhtinaskunnaksi kuuluen Venäjän keisarikuntaan;

— Oli kulunut 40 vuotta kansalaissodasta ja Suomen työväenluokan vallankumouksesta, jossa saksalainen interventio toi voiton valkokaartille;

— Ja vihdoin oli kulunut kymmenen vuotta Suomen ja Neuvostoliiton välisen ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäisen avunantosopimuksen allekirjoittamisesta.

Todellakin, nämä kolme merkkipäivää ovat kolme tärkeää tapahtumaa maan historiallisen kehityksen varrella. Kukin puolue muisti niitä omalla tavallaan. Monet seikat näiden historiallisten tapahtumien tulkitsemisessa herättivät vastaväitteitä, mutta suomalaisten mielenkiinto niitä kohtaan on ymmärrettävä.

Saavumme pieneen rannikkokaupunkiin, Porvooseen. Vanhanaikaiset aittarakennukset ja saunat ovat kauniisti vieretysten joen rannalla. Mutta Porvoo on kuuluisa kahdesta muusta rakennuksesta: korkeasta tuomiokirkostaan — se on rakennettu yli 500 vuotta sitten — ja matalasta, pienestä Runebergin kotitalosta.

Veistämättömästä graniitista rakennettu korkea suippokattoinen rakennus näkyy joka puolelta. Sinne Ruotsista saavutetun voiton jälkeen Venäjän tsaari Aleksanteri I kutsui koolle Suomen säätyvaltiopäivät ja vakuutti ,että Suomen vanhat perustuslait säilytetään, ja pani tosiasiallisesti alulle Suomen valtiollisen erikoisaseman.

Ja toisena nähtävyytenä, jota voidaan nimittää kansalliseksi pyhätökši, on huolellisesti vaalittu yksikerroksinen pieni puutalo Siinä eli ja kuoli opettaja Johan Runeberg — erinomainen suomalainen runoilija.

...Menemme sisälle kotimuseoon. Näemme hanhensulan, jolla Runeberg kirjoitti, hänen kirjoituspöytänsä. Sängyn yllä on siirretävä peili. Ollessaan vuoteenomana runoilija saattoi nähdä peilistä kaiken, mitä kadulla tapahtui. Pienellä nurkkapöydällä on isokokoinen hopeamaljakko. Sen toivat vuonna 1858 Runebergille lahjaksi venäläis-ruotsalaisen sodan veteraanit.

Lahja ,ei ollut sattuma. Voidaan sanoa, että runoilijan maine liittyy kokonaisuudessaan tähän sotaan huolimatta siitä, että sodan päätyttyä hän oli tuskin täyttänyt viittä vuotta. Runebergin kirja "Vänrikki Stoolin tarinoita" ylistää erinomaisissa runoissaan suomalaisten sotamiesten ja talonpoikien urotekoja. Siitä on tullut jokaisen suomalaisen kotikirja ja sen alkuruno "Maamme", johon F. Pacius sävelsi musiikin jo kauan ennen kuin Suomi sai itsenäisyytensä, muuttui jotenkin luonnollisesti ja itsestään kansallislauluksi.

— Miksi venäläiset, neuvostoihmiset asettavat niin korkealle Runebergin ja matkustavat ehdottomasti Porvooseen, hänen kotiinsa, kysyi minulta eräs suomalainen runoilija.

— Ylistetäänhän "Vänrikki Stoolin tarinoissa" suomalaisten sankaruutta sodassa Venäjää vastaan...

— Ensinnäkin, näissä tarinoissa on myös runo "Kulnév", jossa annetaan kuuluva tunnustus Venäjän armeijalle, sancin minä — Toiseksi, me, neuvostoihmiset, emme suinkaan kanna kaunaa niille suomalaisille, jotka taistelivat Suomen sortamista vastaan. Neuvostoihmiset ovat sen vallankumouksellisen Venäjän perijöitä, joka taisteli tsaarinvaltaa vastaan ja joka jo sata vuotta sitten julisti Herzenin ystävän ja työtoverin runoilija Nikolai Ogarevin sanoilla, että vallankumouksen ensimmäisen voiton jälkeen Venäjällä "Suomi voi julistautua itsenäiseksi ilman mitään esteitä ja vieläpä ilman mitään sotaa".

Johan Runebergin kuolinpäivänä, huhtikuussa, Porvooseen matkustaa tavallisesti paljon hänen ihailijoitaan. Tänä vuonna mielenkiinto hänen kotiaan ja hautaansa kohtaan oli tavallista suurempi. Hänen kotinsa luona poltettiin nuotioita, soitettiin torvia ...

Helsingin yliopiston filologian professori sanoi minulle:

— Nyt, kun luomme katseemme taaksepäin, meidän on sanottava avoimesti, että kuuluminen Venäjän keisarikuntaan joudutti ja helpotti suomalaisen kulttuurin ja Suomen kansallisen aseman luomista. Sillä siihen aikaan, kun Suomi muuttui Ruotsin maakunnasta Venäjän "reunamaaksi", koko meidän kirjallisuutemme rajoittui ulkomuistissa kulkevaan kansantaiteeseen ja vanhentuneeseen biblian suomennokseen... Kouluissa, oikeuslaitoksissa, kaduilla oli vallitsevana ruotsin kieli. Suomen kieltä, "kyökkipiikojen ja renkien" kieltä halveksittiin. Vasta viime vuosisadan 20-luvulla esitettiin ensi kertaa vaatimus kansan kielen opettamisesta kouluissa. Kirjailija Arvidson sanoi silloin: "Olemme lakanneet olemasta ruotsalaisia, venäläisiksi emme voi muuttua, siis meidän on oltava suomalaisia".

Kohtasin lahjakkaan graafikon Erkki Tantun. Keskustellessamme kahvipöydän ääressä hän huomautti:

— Luulen ,että jos Suomi olisi jäänyt Ruotsin maakunnaksi, ei omaperäistä suomalaista kulttuuria olisi syntynyt. Yhtelnen uskonto, koulu, samanlaiset vuosisataiset tottumukset ja samanlainen luonto olisivat johtaneet täydelliseen kulttuurin sulautumiseen ruotsalaisten kanssa..

Mielestäni taiteilija ei ole oikeassa, — suomalainen kulttuuri olisi kuitenkin vallannut itselleen paikan auringon alla, vaikka sen tiellä olisi ollut paljon suurempia vaikeuksia.

Mutta filologin sanoissa on tottakin. Sellaiset ovat historian mutkikkaat tiet: ukrainalaista, puolalaista ja muuta kansallista kulttuuria tukahduttaen tsaarin suurvaltahallitus ei asettanut esteitä suomalaisen kulttuurin kehitykselle olettaen siten heikentävänsä Ruotsin vaikutusta.

Viime vuosisadan lopulla tsaarin hallitus tajusi tämän ja kenraalikuvernööri Bobrikov alkoi hyökkäyksen suomalaista kulttuuria ja valtiollista erikoisasemaa vastaan, mutta oli jo myöhäistä. Suomalainen kulttuuri oli jo muovautunut kaikessa kansallisessa omaperäisyydessään, raivannut tien joukkoihin eikä sitä enää voitu ajaa takaisin siihen hauraaseen kuoreen, josta se oli murtautunut ulos.

Silloin Leninin äänellä "Iskra" lehdessä Venäjän työväenluokka julisti maanalaisuudesta koko maailmalle, että tsaarin venäläistyttämistoimenpiteet ovat laittomia, sen "valapaton ja rosvojoukkion väkivalta, jota nimitetään tsaarin hallituksek-si"...

Eräänä tuulisena pakkaspäivänä kuljin Helsingin aukiota, missä presidentinlinna sijaitsee. Rantakadulta näkyi selvästi lahti ja ulkosatama, missä lokakuussa 1905 häämöittivät panssarilaiva "Slavan" tykinputket. Vallankumouksellisia työläisiä pelästen kenralikuvernööri ruhtinas Obolenski pakeni yöllä salaa ulkosatamaan siinä luulossa, että siellä, panssarilaivalla, venäläisten matruusien joukossa hän on täydellisessä turvassa. Mutta jo seuraavana päivänä sen jälkeen, kun Obolenski oli saapunut "Slavalle" ,tuli panssarilaivalta lakkokomiteaan salaa kaksi matruusia, jotka ilmoittivat "Meidät on valtuutettu tiedoittamaan, että kun te, suomalaiset työläiset, tarvitsette kenraalikuvernööriä, vangitsimme hänet ja luovutamme teille ..." Minulle kertoi siitä aikoinaan tämän lakkokomitean entinen puheenjohtaja.

Venäläiset merimiehet olivat Suomen työläisten todellisia tovereita. Ja muistot noista taisteluystävyyden ja keskinäisavun esimerkeistä kaikuvat uudella voimalla nyt, kun molempien valtioiden politiikka on suunnattu Suomen kansan ja neuvostokansan välisten ystävällisten suhteiden kehittämiseen. Neuvostoihmiset ovat "Slavan" matruusien jälkeläisiä eivätkä ruhtinas Obolenskin, kuten tämän politiikan läntiset viholliset yrittävät sitä kuvata

Ajattelin sitä, kun Turun lähellä olevalla pienellä saarella katselin yksinkertaista pientä talonpoikaistaloa. Vladimir Iljitsh Lenin asui v. 1907 joulukuussa muutaman päivän tuossa talossa. Talon nykyinen omistaja (siihen aikaan vielä pikku poika) kertoi minulle, että kun v. 1917 eräässä lehdessä julkaistiin Leninin valokuva, niin hänen isänsä huudahti:

— Katsohan nyt, näetkö kuka oli se venäläinen maisteri, joka yöpyi meillä!

Leniniä nimitettiin siellä maiste-

(Jatkuu 4:llä sivulla)

Unionistien edustaja ydinasevastaiseen konferenssiin

Vancouver. — Täällä ilmestyvän The Fishermanin toimittaja Geodge North on matkustanut Japaniin, osallistuakseen siellä pidettävään konferenssiin, jossa neuvotellaan ydinaseitten kieltämisestä.

Hän edustaa West Coast United Fishermen and Allied Workers Uniota sekä B.C:n rauhanneuvostoa.

Raakaöljyn tuotanto vähentynyt Albertassa

Calgary. — Elokuun 4 päivään päättyneen viikon aikana tuotettiin Albertassa 309,886 tynnyriä raakaöljyä, eli 38,863 tynnyriä vähemmän päivää kohti kuin edellisellä viikolla.

The Alberta Oil and Gas Conversation Boerd sanoi, että tuotanto oli 41,215 tynnyriä vähemmän kuin v. 1957 vastaavan viikon aikana.

Australian YK:n edustaja eroaa tehtävästään

United Nations, N.Y. — YK:n yleiskokouksen nykyinen puheenjohtaja australialainen Sir Leslie Monro luopuu ,syyskuun 15 pnä edustustehtävästään YK:ssa ja Australian Washingtonin lähettilään toimesta. Hän on sitten 1952 edustanut maataan YK:ssa.

Eroaminen johtuu siitä, kun hänen puolueensa kärsi vaalitappion viime marraskuussa toimitetuissa vaaleissa, jolloin Labor-puolue sai vaalivoiton.

Australian pääministeri Walter Nash tiedoitti maanantaina, että Foss Shanahan, joka äskettäin nimitettiin Australian ylikomissioneriksi Ottawaan, tulee edustamaan maataan YK:n syyskuun 16 pnä alkavassa yleisistunnossa.

Voin kotimainen kulutus on vähän noussut Suomessa

Helsinki. — Voin kuluttajahinnan alentamiskorvauksiin hyväksyi valtiovarainvaliokunta eilen hallituksen esittämän 5,7 miljardin markan lisäyksen, minkä hallitus arvioi riittävän kuluvan vuoden loppuun. Vuoden 1958 talousarvion puitteissa on elokuun loppuun mennessä käytetty samaan tarkoitukseen 7 miljardia markkaa ja hinnantasausrahastosta 500 milj. markkaa. Valtion osuus voin kotimaisen kuluttajahinnan alentamisessa on nyt 205 markkaa kilolta.

Kuluttajahinnan alentaminen on lisännyt voin kotimaista kulutusta tuntuvasti. Viime viikolla voita myytiin 11.000 astiaa, myynnin ollessa vastaavalla viikolla viime vuonna 8.000 astiaa.

Sopimukseen pääsy Genevessä näyttää mahdolliselta

Geneve. — Idän ja lännen ydinfyysikot ovat aloittaneet Genevessä viimeisen neuvotteluviikkonsa. Heillä on kaikki mahdollisuudet sopia ydinasekokeiden kansainvälisestä tarkkalujärjestelmästä, kerrotaan Genevessä luotettavissa piireissä.

Toivotaan päästävän ainakin "tekniilliseen" sopimukseen tällä viikolla, mikä sitten asetettaisiin kahdeksan asianomaisen maan hallituksen tarkastettavaksi. Vielä on ratkaisematta tärkeä kysymys, paljonko tarkkailuasemia tarvitaan ja miten pitkälle toisistaan ne on sijoitettava, jotta valvonta olisi ehdotoman varmaa.

Moskova. — Neuvottelut kalastuksesta Suomen Lahdella alkoivat Moskovassa elokuun 12 pnä. Suomen valtuuskunta, jonka puheenjohtajana on osastopäällikkö A. Asanti, saapui Moskovaan 11 pnä.

PÄIVÄN PAKINA

Kadunmiehen tuumiskeluja

Allekirjoittanutta hiljalleen nauratteli ja kutkutteli Vapaa Sanan Paavalin toista viikkoa sitten suorittama ruikutus siitä, kun pahuuksen venäläiset ilmoittivat voittaneensa USA:n Moskovassa suoritetussa yleisurheilumaaottelussa.

Ei kuulema olisi saanut laskea yhteen miesten ja naisten pisteitä, sillä Paavalin mukaan — lieköhän tuo Paavali kristittyjen murhaajan Sauluksen sukua, joka sitten muuttui kristityksi ja otti nimekseen Paavalin — se oli suuri synti ja vääryys, vaikka kohta ilmoitettiinkin mitkä olivat miesten, mitkä naisten pistemäärät.

Juu, sellaista ei kuitenkaan saa tehdä, jos mahtava USA jää häntiä kantamaan. Tosin USA:n joukkueen urheilijat ja johtajat, kuten AAU:n sihteeri Ferris sanoi, eivät katsoneet olevan mitään syytä valituksiin.

Paavali kuitenkin protesteerasi kuin vietävä, jopa vilautteli oikein kirjallista sopimusta, kuinka sellaista kuin pisteiden yhteenlaskua ei olisi saanut tehdä.

Mutta Annas olla kun sitten suoritettiin Puola-USA maaottelu, niin jopa kelpasi yhteispisteet kuin se pirulle.

Ja vielä kummallisempaa oli se, kun Paavalilla ei ollut yhtään valittamista, kun tämän maan päivälehdet kertoivat Unkari-USA-Tshekkoslovakia ystävyysottelussa USA:n johtavan pisteillä selvästi.

Ja tässä ottelussa kun ei ollenkaan laskettu pisteitä, koska kuhunkin lajiin sai mennä niin monta osanottajaa kuin huvitti ja esim. tshekeillä ei ollut miehiä läheskään joka lajissa.

Tosin näyttääkin, että Paavalilla on peukalo keskellä kämmentä silloin kun urheiluasioista puhutaan. Hän vain peittää vajavaisuutensa pyhän vihan vaippaan.

Ja onhan niitä sellaisiakin, joille sellainenkin sanaselitys kelpaa.

* * *

Tällä viikolla meidän sitten täytyi nostaa lakkiamme Vapaa Sanan kesätoimittajalle, joka näyttää tehneen maailmaa mullistavan löydön

Lehden viime tiistain numeron kolmannella sivulla kerrotaan mullistava uutinen, jonka otsikkona on: "Kiinan vallankumous — epämarxilainen vallankumous".

Heti tämän ällistyttävän otsikon alla kerrotaan maailmalle:

"Itse asiassa Kiinan kommunisti nen puolue menetti otteensa köyhälistöön jo ennen Mao Tse-tungin valtaannousua . . ."

Jos noin on asia, niin Kiinassa olivatkin rikkaat niitä, jotka suorittivat vallankumouksen ja silloinhan se pitäisi sopia niin Dullesille kuin Santerillekin.

Varmaankin artikkelin sepustelijalla on tarkoituksena säikäyttää kiinalaiset, jotta nämä suorittaisivat uuden vallankumouksen, kun se entinen ei ole tapahtunut oikeiden piirustusten mukaan.

Artikkelissa sanotaan, että "vuonna 1930 Chou Enlai oli pakoitettu myöntämään, että puolueeseen kuului vain 2000 köyhälistöstä peräisin olevaa jäsentä. Luku lienee lisäksi melkoisesti liioiteltu."

Tosin tuossa mullistavassa artikkelissa sitten myönnetään, että talonpojat olivat vallankumouksessa mukana, mutta ne sen mukaan Kiinassä kuuluivat rikkaisiin.

Muiden tietojen mukaan Kiinan talonpoikaisväestö eli suunnattomassa kurjuudessa ja muutamia harvoja rikkaita suuromistajia lukuunottamatta kuuluivat köyhälistöön. Mutta mainittu artikkeli kieltää heidän kuuluneen köyhälistöön.

Toiseksi Kiinan tehdasteollisuus oli kovin vähäistä ennen vallankumousta.

Santerit ja Pekat kuitenkin tietävät asian olevan toisin ja siksi nyt tulisi ryhtyä peruuttamaan ja suorittamaan Kiinassa uusi vallankumous oikeitten reklementtien mukaan.

Nythän siihen on sitten varaa ja voimaakin, sillä ilmoittihan Kiinan hallitus aivan viime päivinä, että se pystyy pistämään asetihin — jos tarvitaan — 100 miljoonaa miestä, 50 miljoonaa heti ja loput jonkin ajan kuluttua.

* * *

Jurnuttavan siellä torontolaisessa päämajassa tuntuu sekin, kun ne edistysmielisen kulttuuriväen Suurjuhlat Port Arthurissa onnistuivat niin mainiosti.

Harmin peittämiseksi sitten syytetään toisia Suurjuhlanimen varastamisesta.

Kuten on selitetty ,asia onkin kokonaan toisin päin ja syyttäjän olisi pitänyt sanoa, niinkuin lapset tapaavat, että "minä sen ensiksi näin" tai "ajattelin mutta en mitään sanonut". Se olisi mennyt täydestä.

Muuten kehoittaisimme panemaan muistiin, että pientä pihinää ei voi suoreksi tärinäksi sanoa ja se pitää paikkansa tässä juhlakysymyksessäkin.

Kaikkein viisaimmin tässä kuitenkin yhdessä. Mutta jos siihen ei pystytenkin tehtäisiin, kun juhlittaisiin tä, niin ei sekaannuta toistemme juhlien nimikysymyksiin enempää kuin muihinkaan asioihin.

Eiköhän niin ole paremmi? — Kadunmies.

Keski-Idällä itsellään tulee olla viimeinen sana

Kairo. — Yhdistyneen arabitasavallan ulkoministeri Fawzi ilmoitti viime maanantai-iltana, että hän YK:n yleiskokouksen ylimääräisessä istunnossa tulee vastustamaan kaikkia Keski-Itää koskevia suunnitelmia, jotka eivät ole lähtöisin Keski-Idästä itsestään.

On aivan selvää, sanoi Fawzi, että sen alueen asukkailla, joita kysymys koskee, on oltava viimeinen sana asiassa.

Lausuntoa pidetään selvänä viittauksena siitä, että Yhdistyneen arabitasavallan YK:n valtuuskunta aikoo torjua viiden vallan suunnitelman, jonka pääsihteeri Hammarskjöld esitti muutamia päiviä sitten.

Libanonin oppositiolehdistö arvosteli maanantaina ankarasti pääsihteeri Hammarskjöldin viisi kohtaa käsittävää ohjelmaa Keski-Idän kriisin ratkaisemiseksi.

Kapinallismielinen Beirut Massa kirjoitti m.m.: "Ei ole mitään eroa holhouksella, jota harjoittaa Beirut tai holhouksella, jota harjoittaa jokin tietty erillinen valtio. Ei myöskään ole mitään eroa Hammarskjöldin edustajan tai Eisenhowerin edustajan välillä".

* * *

Pääsihteeri Hammarskjöldillä oli uusi työntäysi päivä maanantaina hänen neuvotellessaan ennen keskiviikkona alkavaa kriitillistä Keski-Idän keskustelua.

Neuvottelut lienevät ensi sijassa koskeneet sitä viisikohtaista ohjelmaa, jonka pääsihteeri Hammarskjöld esitti yleiskokoukselle perjantaina ennen kuin istuntoa lykättiin keskiviikkoon. Hän ehdotti, että erityistoimenpiteisiin ryhdyttäisiin Jordaniassa, arabimaat antaisivat uuden vakuutuksen toisen asioihin sekaantumattomuuden ja hyökkäämättömyysperiaatteiden soveltamisesta taloudellista ja teknillistä tukea annettaisiin YK:n kautta ja arabien pulmia ja pyrkimyksiä kohtaan tunnettaisiin yleistä arvonantoa.

Englantilaisissa YK:n piireissä alustavat neuvottelut kohdistuivat Jordanian pulmiin. Tämän maan Hammarskjöld sanoi tarjoavan erityisiä vaikeuksia koska se sijaitsee koskellä kriisialuetta.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Perheasiain oikeuskäsittely tapahtuu tavallisesti suljettuna, eikä asianomaisten nimiä lasketa julkisuuteen. Viime viikolla perheoikeuden istunnossa, joka muutteli Port Arthurista Fort Williamiin ja takaisin asian vaatimuksien mukaan, esitettiin lukuisia helnäkuun 16 p:n jälkeen kasaantuneita kanteita. Tässä mainitsen vain muutamia tärkeimpiä.

Ensiksi täällä Port Arthurin istunnossa oli aikaisemmin sovittu lapsen huolto Children's Aid Societyn käsiin kolmen kuun ajaksi, mutta kun nyt mentiin Fort Williamin parantolaan, niin sen istunnon tuloksena päätös muutettiin pitempiaikaiseksi, koska lapsen äiti oli parantolassa.

Nipigolainen mies tuomittiin 25 dollarin sakkoon tai 14 päivän vankeuteen syytettynä vaimonsa piekšämisestä.

Fort Williamissa asuvan perheen isä, joka vangittiin Sioux Lookoutissa, tuomittiin 6 kk. vankeuteen perheensä ylläpidon laiminlyönnistä.

Toinen Fort Williamin mies, jolla oli $600.00 tulot kahden viime kuun ajalla, tuomittiin 30 päiväksi vankeuteen, koska oli laiminlyönyt maksaa sovitun $100.00 kuukaudessa perheensä huoltamiseksi.

Pariskunta, jättäessään 2 ja 9 vuoden ikäiset lapset oman onnensa nojaan, kun itse lähtivät 3 päivän "lomalle", tuomittiin 30 päivän vankeuteen ja lapset vietiin sairaalaan, koska he sairastivat aliravitsemusta.

Vuoden ajaksi katsonnan alaiseksi asetettiin 18-vuotias nuorukainen, joka oli pitänyt 13-vuotiaan tytön matkassaan ja juonut väkijuomia hänen läsnäollessaan. Nuorukaisen on raportteerattava viikottain poliisivirastossa, eikä hän saa seurustella alaikäisten kanssa ulkopuolella oman perheen.

* * *

Kaupungin valtuuston kokouksessa viime maanantaina selvisi, että kaasuputkilinjayhtiön kanssa allekirjoitetun sopimuksen mukaan voitiin "hakata alas" Memorial Avenuen varrella olevat puut. Yleisesti on ilmaistu hämmästystä, kun puut tuhottiin ja täten hävitettiin ainoa kaupunkien välillä oleva bulevardi. Osalta se on nostattanut hyvinkin ankaraa arvostelua.

* * *

Viime maanantaina kello 7.10 illalla menivät valot samuksiin, kun salama ukkossateen yhteydessä iski pääsähköjohtoon Cumberland kadulla, sokeain kodin kohdalla. Pimeys oli täydellinen Jumbo Gardenin alueella noin 20 minuutin ajan. Osittain jatkui pimeys vielä tiistainakin. Naapurissa, Fort Williamissa, ei se vaikuttanut ollenkaan.

* * *

Sokean miehen Philip Hraynykin päälle ajajaa ei ole vieläkään löytynyt. Maanantaina illan suussa iski auto sokean miehen kumoon ja pysähtyi kysymään häneltä jotakin, mutta sitten ajoi tiehensä, antamatta nimeään. Tapahtuman näkijät saattoivat uhrin sairaalaan, jossa selvisi, että häneltä oli jalka katkennut ja hän oli saanut useita kuhmuja.

* * *

Vielä kerran ilmoitetaan maantien rakentamisen alkavan Atikokanin ja Fort Francesin välillä. Tällä kertaa se alkaa Atikokanista päin. Mittaus- ja linjoittamistyöt on jo suoritettu loppuun. — ATH.

Tuhannet hyvästelivät Neuvostoliiton laivaston poikia heidän lähtiessään

Helsinki. — Valkeat lakit nousivat huiskutukseen, tuhannet kädet vastasivat rannalta, yhä leveämmäksi kävi väylä laiturin ja laivan välillä — laivastovierailu oli päättynyt. Eilen kello 18 irtosi Ordzonikidze hävittäjineen Katajanokan laiturista vieden mukanaan 1700 neuvostoliittolaista meripoikaa, jotka viiden päivän ajan olivat antaneet eloa ja väriä kesäisen Helsingin katukuvaan — ja valloittaneet itselleen myös ystäviä. Paras osoitus siitä oli kymmeneen tuhanteen nouseva saattajajoukko Etelä-Satamassa eilen.

Aurinko heloitti täydeltä terältä isojen ja pienten helsinkiläisten rientäessä kohden Katajanokkaa. Meripojat seisoivat jo ryhdikkäinä riveinä alustensa kansilla. Viimeiset kukkavihot heitettiin laiturilta laivaan. Laivasta vuorostaan lennähteli vastalahjaksi vielä viimeiset pikkumuistot. Hymyä, hiven hakeuttakin. Ordzonikidzen edustalle kokoontuneet kullervokuorolaiset virittivät odoteltaessa Suomen laulun ja Honkain keskellä. Laskusilta nostettiin ylös. Kaikki oli valmista. Suuri risteilijä liukui äänettömästi laiturista. Pojat nostivat valkeat lakkinsa, kohottivat näkemiin-huudon ja "spasibo bolshoje — kiitoksia paljon!"

Laivasto-osaston orkesterin soittaessa lipuivat laivat ulos laiturista tuhansin molemmin puolisin hyvän onnen toivotuksin.

Mikään ei 'piittaa'* merimatkaa Ruotsin Amerikan Linjan laivoilla

Niillä matkustaessanne te voitte monella tavalla todella rentoutua ja nauttia matkastanne — nauttia meri-ilmasta kansituoleissa, pelata monenlaisia kansipelejä tai tehdä kävelykierroksia ulkoilmassa — tai voitte uida suomalaisen saunan jälkeen uima-altaassa. Illalla on monenlaista ajanvietettä, voitte nähdä elokuvia tai vaikkapa norjistua tanssin pyörteissä. Kaikki tämä tapahtuu ystävällisessä ilmapiirissä, jossa teitä palvellaan kuin parhaimpia vieraita ainakin, jossa teidän on helppo tehdä uusia tuttavuuksia. Entäs ruoka — siihen verrattavaa on vaikea löytää.

Göteborgin ja Suomen välisellä osalla huolehtii matkastanne mukana seuraava suomea puhuva opas. Matkatavarat lähetetään New Yorkista tai Halifaxista suoraan Suomeen. Mikään ei "piittaa" merimatkaa seuraavilla S. A. L:n loistolaivoilla:

Uljas uusi M. L. GRIPSHOLM
Upean hieno M. L. KUNGSHOLM
New Yorkista tai Halifaxista Göteborgiin

Virtaviivainen M. L. STOCKHOLM
New Yorkista tai Halifaxista Kööpenhaminaan ja Göteborgiin

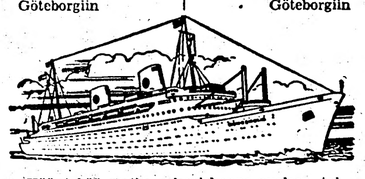

Kääntykää matka-asiamiehenne puoleen, tai

SWEDISH AMERICAN LINE
POHJOLAN VALKEA LAIVASTO
1255 Phillips Sq., Montreal 2, P.Q.
470 Main Street, Winnipeg, Man.
803 1st Street E., Calgary, Alta

*"piittaa" on fingelskaa ja merkitsee tässä tapauksessa, että laivamerimatkaa parempaa ei ole.

Ruotsin Amerikan Linjaa edustavat:

O. K. Johnson & Co. Ltd.
Matkailutoimisto
697 BAY ST., TORONTO, ONT.
Puhelin EM. 6-9488

Ritari Agencies, Ltd.
Matkailutoimisto
7 CEDAR ST., SUDBURY, ONT.
Puhelin OS. 5-5685

VAPAUS TRAVEL AGENCY
100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

Kun minä tulin täysi-ikäiseksi

Port Arthur. — Tulin täysi-ikäiseksi, tavataan sanoa kun täytetään 70 vuotta. Heinäkuun 4 päivänä minä täytin 70 vuotta.

Nolalun naiskerhon toimesta oli järjestetty niin, että menin sinnepäin kyläilemään. Mary Erickson (tyttäreni) haastoi minua sinä iltana saunomaan sinne. Ajattelin silloin jo, että taitaa lapseni jotain meinata vaikka ei sano.

Kun sitten illalla menin saunomaan niin näin heti, että siellä oli jotakin suurempaa tekeillä, sillä pihalla oli paljon autoja ja saunan piipusta ei tullut savua. Kun menin ovesta sisälle, oli siellä huone täynnä naiskerhon jäseniä — 15 henkeä.

Vaikka menikin mieleni hyväksi niin ajattelin kuitenkin, että järjestetäänköhän kaikille tällaista mielenosoitusta, vaikka ovat sen ansainneet.

Kiitän teitä siitä suuresta kunnianosoituksesta minkä sain osakseni teiltä. Mutta vieläkin enemmän kiitän teitä siitä, että olette kasvattaneet niin rohkeita lapsia, jotka uskaltavat mennä "Moskovan haalille", kuten eräät CSJ:n Nolalun osaston haalia nimittävät.

Mainittu nimi annettiin haalille haukkumatarkoituksessa, mutta siitä nimestä on tullut niin kuuluisa, että tuskin lienee toista niin kuuluisaa nimeä. Ei tarvitse kauan katsella televisiota eikä kuunnella radiota, kun jo kuulee sen nimen. Kyllä se suomalainen sananlasku pitää paikkansa, että siitä pidetään mistä puhutaan.

Pari kaupunkilaista emäntääkin oli saanut asiasta vihiä ja tulivat kotiini oikein lahjan kanssa.

Aina teitä kaikkia kiitollsuudella muistaen! — Lempi Huhta.

Venäläinen voitti laskuvarjokilvan

Bratislava, Tshekkoslovakia. — Venäläinen voitti laskuvarjohyppykilpailun, joka päättyi viime sunnuntaina.

Canadalainen osanottaja F. C. Martineau sai 50. tilan 676 pisteellä. Voittaja oli 22-vuotias Punaisen armeijan sotilas Piotr Ostrovski, joka sai 1,869.16 pistettä.

Tshekkoslovakialainen J. Jehlwcka sai toisen ja jugoslavialainen M. Ilicevic kolmannen tilan.

Kuvassamme näkyvä Sikorsky S-62 on ensimmäinen helikopteri, jolla on vesilentokoneen runko. Se on juuri laskeutumassa veteen Long Islandin salmeen, lähellä Stratfordia, Conn. Se kuljettaa mukanaan 12 matkustajaa.

VAIHTELEVA MUSIIKKI-OHJELMA EM-KISOISSA

Tukholma. — Täällä on ilmoitettu, että yleisurheilu Euroopan mestaruuskilpailujen yhteydessä järjestetään varsin vaihtelevaa musiikkiohjelmaa. Kaiken orkesterimusiikin hoitaa musiikkijohtaja Marc de la Eergin johtama armeijan soittokunta. Eräs pääosa on Jussi Björlingin hallussa. Hän laulaa elokuun 19 päivänä stadionilla Eklöfin ja Ossian Nilssonin "Morgon"-laulun.

Kilpailut ovat saaneet omat sävelmänsä, jonka kilpailujen johtaja Bo Lindman on valinnut musiikillisen neuvonantajan Eckert-Lundinin avustamana. Hugo Affen on antanut tämän avustuksen — ikivanhan ruotsalaisen signaalin, joka aloittaa eräitä ohjelmia stadionilla samoinkuin radiolähetyksiä.

Voittajan fanfaarin on säveltänyt pasunisti Gunnar Medberg. Sen soittaa 36 kertaa neljä trumpetinsoittajaa, kolme pasunistia ja patarumpujen soittajaa.

Soittokunta kokonaisuudessaan avustaa avajaisissa ja päättäjäisissä sekä lauantaina elokuun 23 päivänä jolloin kuningas on läsnä.

Parry O'Brien työnsi 19.05 Ateenan kisoissa

Ateena. — Täällä sunnuntaina pidetyissä yleisurheilukilpailuissa amerikkalainen Parry O'Brien saavutti kuulantyönnössä loistavan tuloksen 19,05, mikä uupuu vain 20 senttiä hänen nimissään olevasta maailmanennätyksestä.

3.000 metrin estejuoksussa kreikkalainen Papavassiliou teki uuden maansa ennätyksen 8.52,4. Hänen maanmiehensä Depastas syllätti 800 metrin juoksussa amerikkalaisen Tom Courtneyn, Melbournen kultamitalimiehen, voittamalla ajalla 1.51,0. Courtney hävisi 1,1 sekuntia. 200 metrillä oli amerikkalainen Ed Collymoren aika 21,0.

Urheilupaidat hulinoitsijain leimana

Tokio. — Japanissa on ruvettu kiinnittämään erikoista huomioita sellaisiin nuoriin, jotka käyttävät hawaiilaisia värikkäitä urheilupaitoja. Koben satamakaupungissa poliisi on ryhtynyt kuulustelemaan kaikkia nuoria, joiden yllä on urheilupaita ja jotka käyttävät auringonlaseja, koska on todettu, että nuoret hulinoitsijat ovat omaksuneet sellaisen pukeutumistyylin.

Patterson ei aio suhtautua Harrisiin yliolkaisesti

Oceanside. — Ammattinyrkkeilyn raskaan sarjan maailmanmestari Floyd Patterson ei tee niin kuin monet entiset mestarit ovat tehneet ja suhtaudu tulevaan otteluun Roy Harrista vastaan kevyesti.

"Tällaisessa ottelussa", sanoi Patterson, "yksi ainoa isku voi ratkaista."

23-vuotias newyorkilainen mestaruuden omistaja suorittaa valmentautumista huolella ensi maanantaina Los Angelesissa suoritettavaa ottelua varten. Hän sanoi, että Harrisilla on voimakas vasen ja hän on kova tappelija, joka ei ole hävinnyt yhtään 22 ammattilaisottelusta.

Noin 22,000 henkilöä tulee seuraamaan ottelua paikan päällä, mutta miljoonat seuraavat sitä television välityksellä. Tämä on ensimmäinen nyrkkeilyn raskaansarjan mestaruusottelu Californiassa kahden viimeisen vuosikymmenen aikana.

Kun Pattersonilta kysyttiin josko hän otta keveältä kannalta ottelun Harrisin kanssa kohotti hän kielteisesti olkapäitään ja sanoi hymyillen:

"Minä luulen olevani kaikin puolin kunnossa, enkä usko menettäväni tittteliä."

Hänen managerinsa Cus D'Aato lisäsi:

"Me annamme kunnioituksen miehelle jota ei ole koskaan voitettu. Harris pyyhkäisi tieltään Pastranon, jota kukan muu ei ole voittanut neljään vuoteen. Miestä joka on sen tehnyt, ei voida ylenkatsoa."

Macquetin keihäs lensi nyt 81.06

Pariisi. — Michel Macquet, yksi Ranskan toivoista EM-kilpailuissa, saavutti viime sunnuntaina uuden Ranskan ennätyksen keihäänheitossa. Hänen tuloksensa oli 81.06. Entinen Ranskan ennätys oli 80.60, jonka Macquet saavutti viime vuonna.

USA--Kreikka ottelussa Babka kiekkoa 55.67

Ateena. — Kreikan ja USA:n välinen yleisurheiluottelu alkoi viime lauantaina Ateenan stadionilla. Sää oli epäedullinen, mutta useita hyviä tuloksia saavutettiin.

40,000 katsojaa näki USA:n Rink Babkan 55.67 pituisen kiekkokaaren ja oman miehen Chiotisin voittavan 5,000 m. ajalla 14.33.6. USA:n Dellinger sai tasan sekuntin huonomman ajan.

Amerikkalaiset saivat kaksoivoitot 100 metrillä ja 400 metrillä. Ensiksi mainitun voitti Murchison 10,4 ja jälkimmäisen Southern 47,5. Davis sai sekuntin kymmenyksen huonomman ajan.

Korkeushypyn voitti Dumas 2 metrin hypyllä. Pituudessa sai USA kaksoisvoiton, Shelbyn voittaessa 7.67 tuloksella.

Myös molemmat viestit oli amerikkalaisten heiniä.

Voroshilovin Belgian matka merkkitapaus

Bryssel. — Neuvostoliiton presidentti Voroshilov kävi maanantaina Brysselissä nmaailmannäyttelyssä, missä hän tutustui Neuvostoliiton paviljonkiin prinssi Albertin toimiessa oppaana.

Tämä on ensimmäinen venäläisen valtionpäämiehen suorittama vierailu Belgiassa kahteensataan vuoteen.

Murray Rose jälleen M-ennätysvauhtia

Indianapolis. — Australialainen olympiavoittaja Murray Rose parani sunnuntaina Indianapolisissa pidetyissä kilpailuissa nimissään olevaa 400 metrin vapaauinnin maailmanennätystä saavuttamalla ajan 4.24,5. Se on 2,5 sekuntia virallista ennätystä parempi, mutta hänen maanmiehensä Jon Konrads on uinut matkan ajassa 4.21,8.

Gerutti ryhtyy nyt valmentamaan Derekia

Lontoo.— Autralian huippujuoksijoiden valmentajaan on ryhdytty nyt kiinnittämään huomiota myöskin Euroopassa.

Tunnettu englantilainen Derek Ibbotson, joka ei tänä kilpailukautena ole esittänyt mitään erikoista matkustaa syksyllä Australiaan valmentautumaan. Hänen ohjaajanaan toimii siellä kuuluisa Perce Cerutti, joka on menestyksellä toiminut mm. Herb Elliotin valmentajana.

John Disley jääkin pois EM-kisoista

Lontoo. — Englantilainen keskimatkojen juoksija John Disley, joka on juossut 3,000 metrin esteet ajassa 8.45, oli ilmoitettu yleisurheilun EM-kilpailuihin, mutta joutuukin jäämään kotiin. Syynä poisjääntiin on luokkaantunnut nilkka.

Kahviaiset hyvän asian auttamiseksi N. Westminsterissä

New Westminster. — Tervehdys Vapaus-lehden lukijoille! Meitä suomalaisia on täällä Faser joen laaksossa suuren suuri määrä ja me olemme jo kauan kaipailleet ja ajatelleet suomalaista vanhainkotia ja kuinka mukava ja tarpeellinen se olisi.

Nyt on saatu sen verran asiaa alulle, että Lepokodille on avattu oma pankkitili. Sitä aletaan nyt kasvattaa siihen määrään, jotta voidaan ryhtyä. rakentamaan suoma laista lepokotia.

Rahalahjoituksia on siihen jo muutamia saotu ja sunnuntaina, syyskuun 7pnä pidetään kodin hyväksi kahviaiset Koskien asunnolla Johnson roadilla, Port Coquitlam, B. C.

Mrs Koski on jo aikoja sanonut, että kun vain joku panee lepokotiasian alulle, niin hän pitää kahviaiset sen asian hyväksi. Nyt on asia alulla ja myös kahviaiset Koskella. Saapukaa kaikki sinne, siellä voimme keskustella tästä yhteisestä asiasta kaikkien tyydytykseksi.

Syysterveisin! — Julia Pitkänen.

Yllätyksellinen selitys Andrea Dorian tuhosta

Syynä tuhon suureen onnettomuuteen olikin jokin salaperäinen kolmas laiva

New York. — Tutkittuani tarkkaan italialaisen Andrea Dorian ja ruotsalaisen Stockholmin kaksi vuotta sitten sattunutta yhteentörmäystä, kirjoittaa amerikkalainen merenkulkuinsinööri John Carroll Carrothers Parade-lehden viime numerossa, olen vakuuttunut, että jokin salaperäinen alus on syynä onnettomuuteen.

Carrothers korostaa tulleensa tähän johtopäätökseen tutkittuaan alustavasti miehistön ja matkustajien antamia todistuksia.

Carrothers huomauttaa näin ollen Stockholmin miehistön selittäneen, että heidän aluksensa on ollut Andrea Dorian oikealla puolella ja oli yhä enemmän väistänyt oikeaan lisätäkseen molempien alusten välistä etumatkaa. Mutta samanaikaisesti, korostetaan, olivat myös Andrea Dorian miehistöön kuuluvat korostaneet, että heidän aluksensa oli Stockholmin oikealla puolen ja että ruotsalainen alus siirtymisellään vähensi niiden välistä välimatkaa.

Carrothers, jolla on 30 vuoden praktiikka merenkulkuinsinöörinä, kirjoittaa edelleen, että hän on käyttänyt 300 tuntia todistusten tutkimiseen ja että hänen nähdäkseen voidaan tehdä ainoastaan yksi johtopäätös: syynä yhteentörmäykseen oli kolmas alus — valot, jotka ensiksi nähtiin Stockholmista olivat tämän salaperäisen aluksen, eikä Andrea Dorian.

Kun Stockholmin kolmas perämies, Carstens-Johannsen, näki salaperäisen aluksen valot syöksyi hän ohjaushyttiin, ja kun hän tuli takaisin, näki hän valon uudelleen, nyt aivan keulan edessä. Mutta — ja tämä on ratkaiseva kohta — sanoo Carrothers, kuinka voidaan olla varmoja siitä, että ne olivat samat valot kuin mitkä hän näki neljä minuuttia sitten.

Carrothers lopettaa sanoen, että oikeudessa annetut todistukset hänen mielestään antavat selvän kuvan siitä, mitä todellisuudessa tapahtui. Carstens-Johannsen näki ensin kolmannen aluksen valot, teki mutkan oikealle suoraan kohti Andrea Doriaa ja huomasi sitten liian myöhään tämän aluksen valot.

Stepanov punnersi M-ennätyksen

Moskova. — Dynamon painonnostokilpailuissa viime sunnuntaina saavutti Latvian liittotasavallan edustaja Vasili Stepanov alle 90 kg sarjassa uuden maailmanennätyksen, punnertamalla 153 kg.

Lentoennätys Atlantin yli

Hatfield, Englanti. — Viime tiistaina brittiläinen Comet IV suihkukoneilla varustettu matkustajakone lensi New Yorkista tänne kuudessa tunnissa ja 27 minuutissa saavuttaen siviililentokoneille uuden ennätyksen Atlantin ylittämisessä.

Cometin saavuttama aika oli tunti ja 17 minuuttia parempi kuin aikaihempi ennätys, jonka saavutti Britanniassa tehty turbopropellikone.

Frase ui ME:n 100 metrillä

Schiedam. — Australialainen Dawn Fraser löi oman maailmanennätyksensä naisten 100 metrin vapaauinnissa saadessaan ajan 1.01,2 Hollannin mestaruuskilpailujen yhteydessä pidetyissä kutsukilpailuissa.

Maailmanennätysaika otettiin kolmella kellolla. Kaikki osoittivat samaa tulosta. Myös muissa lajeissa saavutettiin hyviä tuloksia:

Naisten 100 m vu: 1) Dawn Fraser, Australia 1.01,2 (uusi ME), 2) Cockie Gastelaars, Hollanti 1.04,0, 3) Lorraine Crapp, Australia 1.04,4, 4) Astrid Sanderson, Hollanti 1.-06,4.

100 m su: 1) Jaan de Jong, Hollanti 1.07,4.

200 m ru: 1) Kroonenburg, Hollanti 2.46,2, 2) Mensondides, Hollanti 2.46,3.

Hyvä omenasato tulossa

Ottawa. — Canadassa odotetaan kuluvana vuonna erittäin hyvää omenasatoa ja sen määrä voi kohota 16,000,000 busheliin, sanotaan matalousdepartmentin arviossa.

Edullinen tilanne on vallinnut omenien kasvulle Nova Scotian Annapolisin laaksossa ja British Columbian Oganaganin laaksossa.

British Columbiassa odotetaan 6,853,000 bushelin satoa, Ontariossa 3,700,000 ja loput saadaan Quebecista, Nova Scotiasta ja New Brunswickista.

Yhdysvalloissa odotetaan myöskin hyvää omenasatoa, jonka arvellaan nousevan 124,000,000 busheliin. Viime vuonna Euroopan omenasato oli huono, mutta kuluvana vuonna odotetaan hyvää satoa.

Viime vunna Canada vei ulkomaille 3,000,000 bushelia omenia, josta 1,300,000 bushelia Euroopan mannermaalle, 1,000,000 bushelia Yhdysvaltoihin ja 700,000 bushelia Yhdistyneeseen Kuningaskuntaan. British Columbia täytti viennistä kaksi kolmannesta ja Noca Scotiasta vietiin 935,000 bushelia.

Omenia tuotetaan British Columbiassa enemmän kuin yhdessäkään muussa maamme maakunnassa. Nova Scotiassa omenatuotanto on pitkän aikaa laskenut ja Quebecissa lisääntynyt.

Vuonna 1945 saatiin omenia vähemmän kuin pitkän aikaa sitten aiheutuen kevään pakkasista. Silloin niitä saatiin ainoastaan 7,600,-000 bushelia. Seuraavana vuonna saatiin 19,300,000 bushelia, joka oli ennätyssato.

Viimeisen 30 vuoden aikana on omenapuiden määrä Canadassa vähentynyt 10,000,000 puusta 5,000,-000 puuhun. McIntosh-lajia edelleenkin tuotetaan enemmän kuin muita.

Taiteilijat pyytävät lopettamaan kaikki vetyasekokeilut

Lontoo. — Yli 300 brittiläistä taiteilijaa, joista monet ovat saaneet kansainvälistä kuuluisuutta, on allekirjoittanut vetoomuksen, jossa Britanniaa, Yhdysvaltoja ja Neuvostoliittoa kehoitetaan lopettamaan ydinasekokeilut.

Allekirjoittajien joukossa ovat mm. Augustus John, Edward Bawden, R. O. Dunlop, Ruskin Spear, Carl Weight, Henry Moore, Michael Ayrton, Anne Redpath, Misha Black, Derrick Greaves, Joan Haasall, Barbara Hepworth, Leslie Hurry, Edward Middleditch, John Piper ja Michael Rothenstein.

Siemenperunoiden vienti Canadasta lisääntynyt

Ottawa. — Canadasta vietiin ulkomaille viime vuoden sadosta eroitettuja siemenperunoita 212,711,100 paunaa, eli 45,523,100 paunaa enemmän kuin edellisen vuoden aikana, tiedoittaa maatalousdepartmentti.

Yhdysvallat, jonne vietiin 14,107,-350 paunaa, oli edelleenkin suurin ostaja. Näitä siemenperunoita vietiin myöskin Venezuelaan, Uruguayhin, Kreikkaan, Argentiinaan ja Puerto Ricoon.

Sikoja kasvatettu entistä enemmän

Ottawa. — Liittovaltion tilastotoimisto tiedoittaa, että Canadan farmeilla oli kesäkuun lopussa 6,-164,000 sikaa, eli 27 prosenttia enemmän kuin vuosi aikaisemmin, jolloin niitä oli 4,857,000. Sikojen lukumäärä kesäkuun lopussa oli Itä-Canadassa 3,057,000 ja Länsi-Canadassa 3,107,000.

— Heliometri on tähtitieteellinen koje, jolla voidaan mitata pieniä kulmaetäisyyksiä taivaalla.

Vehnää tulee NL:sta Suomeen

Helsinki. — Englantilainen "Euxodia"-niminen laiva lastaa parhaillaan Mustalla merellä 9 500 tonnin vehnäerää, jonka odotetaan lähiviikkojen kuluessa ehtivän Suomeen, kertoi Valtion Viljavaraston toimitusjohtaja Risto Vasara STTlle. Kysymyksessä on ensimmäinen osa Suomen ja Neuvostoliiton välisestä vuosivehnäkaupasta. On olemassa pieni mahdollisuus, että jokin määrä "Eudoxialla" saapuvasta viljasta saadaan myydyksi edelleen ulkomaille.

Vehnää tullaan tuomaan Neuvostoliitosta Suomen voinvientiä vastaavassa määrässä. Tällä hetkellä Neuvostoliitolla on määrätty saatava, joka kuitenkin tasoittunee voinvienin järjestyessä.

SÄHKÖKIUAS
saunassanne kaupungissa tai maalla, säästää työtä, on siisti, käytännöllinen ja halpa käyttää.
Tiedustelkaa:
UNIVERSAL
STEAM BATH CO.
Puhelin BA. 5-1431
4 Langstaff Side Rd. W.
R. R. 1 Richmond Hill, Ont.

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, Site 11, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston säntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John St.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, kello 2 ip. Johtokunta kokoontuu edellisenä perjantaina kello 7.30 illalla. Kirjeenvaihtaja: A. Siven, 2605 East Pender St., Vancouver, 6, B. C.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Pilspanen, R.R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina. Johtokunta 1 ja 3 maanantai. Puheenjohtaja Oscar Männistö ja kirjeenvaihtaja Aimo Mäki, osoite Box 354, Sudbury, Ont.

MUSTIKOITA
Olkaa varmat, että lähetätte MARJANNE oikealle välitysliikkeelle, mistä saatte korkeimmat markkinahinnat. Me maksamme CPR:n Express Money Orderilla joka päivä.
Pikaisen maksun saadaksenne
LÄHETTÄKÄÄ MUSTIKKANNE SUORAAN OSOITTEELLA
ANSPACH
SUOSITUKSET VOITTE SAADA MISTÄ HYVÄNSÄ ROYAL PANKISTA
Kirjoittakaa ja pyytäkää lähetysleimasin ja tyyny
Tekstatkaa nimi ja osoite selvästi.
GEO. C. ANSPACH CO., LIMITED
Ontario Food Market, Queensway, Toronto 14, Ontario

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN

KYKENEVÄ ALUMIINIOVIEN JA -IKKUNOIDEN PAIKOILLEEN ASETTAJA, jolla on itsellään kuljetusajoneuvo. Voi tehdä vakituisena tai sivutoimena. Lähemmin: Alumatic of Sudbury, 735 Long Lake Rd. Puh. OS. 4-6961.

16. 19. 21.

VUOKRATTAVANA

3 YLÄKERRAN JA 3 ALAKERRAN HUONETTA, 10 mailla Sudburysta lähellä valtatietä. Soittakaa puh. OX. 2-3433.

16. 19. 21.

MYYTÄVÄNÄ

KESÄKÄMPPÄLOTTEJA JÄRVEN rannalla, 24 mailla Sudburysta. Kysykää paikan päällä C. Mäkelä, Grassy Lake tai soittakaa puh. UNion 6-2526.

MYYTÄVÄNÄ

ENGLANNINKIELEN OPISKELUA VARTEN LINGUAPHONE LEVY-KURSSI (16 levyä) radio, 1:n ja 2:n hengen sänkyjä ja patjat, kaikki uutta vastaavia. Halvalla, maasta poismuuton takia. Läh.: K. Kuisma, Copper Cliff, 52 Balsam Street.

KELLO- JA KULTALIIKE
Liik. Os. 5-6852, Kot. OS. 5-6342
Heiskanen Jewellers
7 Durham St. N., Sudbury, Ont.

TV TARKASTUS
$4.00
Tehdään odottaessanne. Täydellinen puhdistus ja rasvaus. Kaikki kontrollit justeerataan. Putket tarkastetaan. Kuva asetetaan ja ääni tasoitetaan.
Palautamme siihen elon!
OMEGA
Television Service
A. HIRVELÄ ja A. KANGUR
RADIO JA T.V. KORJAUSEXPERTIT
Puh. OS. 4-0559 ja OS. 5-6118
433 Trout Lake Road, Lockerby

UUDET
1958
FORD
EDSEL
AUTOT
NÄHTÄVÄNÄ
SIROJA, UUTUUKSILLA VARUSTETTUJA LOISTOAUTOJA
McLEOD MOTORS
& Equipment Limited
65 LARCH STREET
Puhelin OS. 3-9501
SUDBURY

KAUNIIT KIHARAT
● HUOLELLISESTI ● LAATUAINEILLA *SUOMALAISESTA KAMPAAMOSTA*
HOLLYWOOD BEAUTY SALON
KARIN HAMARI
27 Elm St. E. yläk. Puh. OS. 4-4962 Sudbury

TUNNETTU JA LUOTETTAVA
VAKUUTUSTOIMISTO
DAVID A. BOWLES
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
67 Elm St. E. (Yläkerrassa) Puh. OS. 3-9519 Sudbury, Ont.

SUDBURYN SUURIN SUOMALAINEN KIINTEIMISTÖLIIKE
OLIVER R. LAINE
Vakuutus- ja kiinteimistötoimisto
47 Elgin St. N. Vastapäätä poliisiasemaa
Puhelin OS. 5-6427 — Koti OS. 4-4167
Kaksi avullasta ammattimyyjää
DAVID RITARI JACK STEINBERG

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Vapauden johtokunnan kokous pidetään yhtiön konttorissa ensi maanantaina alkaen kello 7.30 illalla. Kaikkien jäsenien läsnäolo välttämätön.

Työn Puiston sauna avoinna joka keskiviikko, lauantai ja sunnuntai kello 1—11 i.p. Hyvä sauna ja uimaranta.

Työn Puistossa vuokrattavana sopivia kesäkämppiä kohtuullisella hinnalla. Tässä yhteydessä on syytä huomauttaa, että kesäkämppien vuokraajilla on käytettävänään vapaa sauna.

Erikoistanssit Wanupin haalilla tk. 23 pnä

Wanupin haalille järjestetään kukkatanssit lauantaiksi, tk. 23 päiväksi. Tanssit alkavat kello 9.30 illalla. Soitosta huolehtivat Niilo Basto ja kump.

Toivottavasti näihin erikoistansseihin osallistuu yleisöä läheltä ja kaukaa.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. kontt. OS. 4-4014, kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST
MARRASKUUN 1 PÄIVÄSTÄ
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

LAUTAA
RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEITA
Kohtuullisin hinnoin
VÄHITTÄISMAKSUT
36 kuukauteen asti
EI ALASMAKSUA
GREENSPOON BROS. LIMITED
214 Notre Dame Ave.
Puh. OS. 4-4259, Sudbury, Ontario

AUTOJOUSIEN KORJAUS
McROBERTS JOUSILLA
●
BRANTFORD TROKIEN LAVOJA ja nostolaitteita KONEPAJATYÖTÄ
●
SUDBURY SPRING SERVICE
Puhelin OS. 3-8702
520 Whissell St Sudbury

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
29 Lorne St Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Mine-Millin ja Incon neuvottelut katkenneet

Mine-Mill osasto 598 presidentti Mike Solski tiedoitti Torontosta eilen illalla, että sovittelulautakunnan johdolla käydyt neuvottelut Mine-Millin ja Incon välillä ovat katkenneet. Mine-Mill osasto 598 on vaatinut työläisten palkkoja korotettavaksi 10 prosentilla sekä muita parannuksia. Yhtiö on sensijaan ehdottanut kahden vuoden työehtosopimusta ilman palkkojen korotusta.

Solski samalla tiedoitti, että Mine-Millin jäsenistön kokous on kutsuttu ensi sunnuntaiksi kello 8 illalla Mine-Millin haalille Sudburyssa jossa neuvottelukomitea antaa lähempiä tietoja neuvottelun kulusta ja katkeamisesta. Neuvottelut koskivat Incon Sudburyn alueen laitoksien ja Port Colbornen sulattimon työläisiä.

Yli 4,000 työtöntä Sudburyn alueella

Huolimatta siitä, että työsesongin pitäisi olla parhaimmillaan, niin sittenkin Sudburyn työnvälitystoimiston kirjoissa oli viime kuun lopussa 4,103 rekisteerattua työnetsijää. Viime kesäkuun lopussa oli työtä etsivien määrä 5,172 ja toukokuun lopussa 6,032.

Heinäkuun aikana työnvälitystoimiston kautta sai 815 työtä etsivää työpaikan. Näiden joukossa oli 89 kaivostyöläistä ja 209 karpinteria.

Wanupin Visan kokous ja harjoitukset ensi sunnuntaina

Ensi sunnuntaina alkaen kello 1.30 i.p. pidetään Wanupin Visan kokous haalilla ja kokouksen jälkeen on järjestetty urheiluharjoituksen haalin kentällä. Saapukaa joukolla tilaisuuteen.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous ensi keskiviikkona

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokousp idetään Työn Puistossa ensi keskiviikkona alkaen kello 8 ip. Esillä tärkeät asiat, joten johtokunnan jäsenien osallistuminen kokoukseen välttämätön.

COLLINS & CHAPMAN
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
Puh. OS. 5-5492
22 Elm St. E. Yläk. Sudbury

E. KOLARI
KELLOSEPPÄ
59 Lorne St. S. Sudbury, Ont.
Puhelin OS. 3-3974 Box 264
Vastapäätä Hill-Clark-Francis lautakomppaniaa

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MÄKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU.

SEMENTTI- ja MUURAUS-
SANTAA
murskattua kiveä ja tiesoraa
Topi Piilonen
PUHELIN OS. 3-0967
Box 282 Lockerby, Ont.

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA.
PUHELIN OS. 3-9596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
● ÖLJYPOLTTIMOITA ●
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Karpinterit lakkoutuivat Elliot Laken työmailla

Elliot Lake. — Tämän paikkakunnan kaikki karpinterit lakkoutuivat torstaina. Unio ei ole kuitenkaan julistanut lakkoa, joten lakko on ns. "korpilakko".

Lakkoon johtavat syyt ovat hyvin ymmärrettäviä sillä karpinterit ovat kyllääntyneet siihen kun viime huhtikuussa päättyi työehtosopimus eikä uutta sopimusta ei ole saatu aikaan koska rakennusyhtiöt eivät ole suostuneet korottamaan palkkoja vaatimusten mukaisesti.

Viime keskiviikkona kokoontui yli 300 karpinteriä, eli käytännöllisesti sanoen kaikki paikkakunnan karpinterit, kokoukseen ja äänestyksessä ainoastaan 7 karpinteria äänesti lakon alkamista vastaan. Työläiset valitsivat lakkokomitean, joka on sittemmin neuvotellut työnantajain kanssa. Työnantajat ovat luvanneet korottaa palkkoja 10 senttiä tunnilta, mutta työläiset eivät ole hyväksyneet sitä.

Lakkolaiset vaativat palkkoja korotettavaksi 10 senttiä tunnilta, 25 senttiä tunnilta ruokarahaa ja kahdeksan senttiä maililta kulkumaksua niille, joiden täytyy kulkea työmaalle 5 mailin taikka pitemmän matkan päästä. Ruokarahaa vaaditaan siksi koska paikkakunnalla on aterioiden hinnat poikkeuksellisen korkeat.

Kaikkia Elliot Laken karpintereita pyydetään kokoontumaan ennen tiedoitettuun kokouspaikkaan ensi maanantaina kello 8 aamulla.

— Kuluvan vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana tuotettiin maitoa 10 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna.

Kaivostyöläinen sai surmansa Elliot Lakella

Elliot Lake. — Keskiviikkona sai tapaturmaisesti surmansa 32-vuotias kaivostyöläinen Gordon Wilson ollessaan työskentelemässä Can-Met Uranium Minen 2,100 tasanteella.

Hän sai paikalla surmansa kun tunnelin katosta irtaantunut raskas kivenlohkare putosi hänen päälleen.

Tämä oli 17. tapaturmainen kuolemantapaus Elliot Laken kaivoksissa kuluvan vuoden ajalla.

Mine Mill ja United Steel Workers of America esittivät äskettäin vaatimuksen kuolemantapausten tutkimisesta, joka johti lopuksi siihen, että maakuntahallitus nimitti kolmihenkisen tutkimuslautakunnan, joka alkoi tutkimuksensa Elliot Laken kaivoksissa kesäkuussa. Tämä tutkimuskomitea ei ole vielä antanut lausuntoaan.

56 metriä kankaita henkeä kohden

Kirj. Aleksei Kalpovski

Moskova. — Neuvostoliiton kommunistisen puolueen keskuskomitean toukokuun kokouksessa hyväksytty suunnitelma kemiallisen teollisuuden ja varsinkin synteettisten aineiden tuotannon jyrkästi kohottamisesta muodostaa elimellisen osan siitä suuresta työstä, jota Neuvostoliitossa suoritetaan väestön hyvinvoinnin edelleen kohottamiseksi.

Neuvostoliiton raskas teollisuus, tiede ja tekniikka on nyt sellaisella kehitystasolla, että vaaratta raskaalle teollisuudella voidaan ruveta lisäämään kulutustavaroiden tuotantoa niin, että lähimmän 5—6 vuoden aikana voidaan niillä tyydyttää täydellisesti väestön kasvava tarve.

Saadaksemme havainnollisen kuvan tämän tehtävän mittavuudesta ja siitä kuinka nopeata vauhtia se on toteutettava, on vaikkapa pikimmältä kajottava niihin tietoihin, jotka luonnehtivat Neuvostoliiton kevyen teollisuuden nykyistä tuotantotasoa kapitalistisiin maihin verraten.

Vuonna 1957 Neuvostoliitossa tuotettiin pumpulikankaita 5,6 miljardia metriä, siis enemmän kuin missään kapitalistisessa maassa Yhdysvaltoja lukuunottamatta. Villakankaita tuotettiin viime vuonna 282 miljoonaa metriä (Yhdysvalloissa 267 miljoonaa metriä), siis taaskin enemmän kuin missään kapitalistisessa maassa Englantia lukuunottamatta. Silkkikankaiden tuotannossa, joita viime vuonna tuotettiin 805 miljoonaa metriä, Neuvostoliitto jäi jälkeen vain Yhdysvalloista ja Japanista.

Millälailla tulee kasvamaan kankaiden tuotanto Neuvostoliitossa vuosina 1958—1965?

Kommunistisen puolueen KK:n toukokuun kokouksen päätöksen mukaisesti tässä lyhyessä ajassa tulee kasvamaan erilaisten kankaiden tuotanto synteettistä ja tekokuitua käyttämällä 1,75 — 6-kertaisesti. Niinpä vuonna 1965 kasvaa villakankaiden tuotanto 500 miljoonaan metriin, siis 2,24 metriin asukasta kohden. Mainittakoon muuten, että Yhdysvallat tuottivat 1956 villakankaita asukasta kohden 1,78 metriä. Silkkikankaiden tuotanto kasvaa miltei 1,9-kertaisesti ja nousee 1.485 miljoonaan metriin. Asukasta kohden tulee silkkikankaita tuotetuksi 6,65 metriä. Pumpulikankaiden tuotanto, synteettinen ja tekokuitu mukaanluettuna, kasvaa 6-kertaisesti, mutta trikoopäällys- ja -alusvaatteiden tuotanto yli 9-kertaisesti.

Yhteensä tullaan Neuvostoliitossa 1965 tuottamaan kankaita asukasta kohden 56 metriä, siihen lukien trikoovalmisteetkin, eli 17 metriä enemmän kuin 1957. Tällainen kasvu 8 vuodessa vastaa miltei kankaiden tuotannon kasvua viimeksi kuluneen 44 vuoden (1913—1957) ajalta.

Rinnan kankaiden tuotannon määrällisen kasvun kanssa paranee tuntuvasti myös kankaiden laatu ja lajivalikoima synteettisen ja tekokuidun käyttämisen ansiosta.

Kankaiden valmistukseen käytettävät synteettiset aineet ovat monessa tapauksessa luonnollista raaka-ainetta parempia. Synteettisestä ja tekokuidusta valmistettujen kankaiden käytöstä on ihmisille monenlaista hyötyä. Tekokuitukankaista valmistetut vaatteet ovat ensinnäkin paljon halvempia kuin luonnollisesta kuidusta valmistetut. Erikoinen valmistustapa ja kankaiden kyllästys antavat niille sen hyvän ominaisuuden, ettei ne pelkää rypistymistä, ne pitävät vettä eikä ulkonäöltään ole luonnollisesta kuidusta valmistettuja kankaita huonomman näköisiä.

Esimerkiksi naisen tekoturkki on miltei neljä kertaa halvempi kuin vastaavasti valmistetuista lammasnahoista ommeltu turkki. Sitäpaitsi tekoturkki on paljon vahvempi eikä ulkonäöltään eroa yhtään luonnollisesta turkista.

Tekokuitutuotteet ovat halvempia siksi, että tekokuidun valmistaminen on paljon helpompaa kuin vastaavanlaatuisten luonnollisten. Synteettisten aineiden käyttäminen luonnollisten aineiden asemesta on sangen edullista kansantaloudelle. Ottakaamme esimerkiksi vaikkapa keinotekoisen karakul-nahkan valmistaminen, jonka toutanto kasvaa 14-kertaisesti ja nousee 5 miljoonaan neliömetriin. Luonnollisen karakulin tällaisen määrän saamiseksi pitäisi teurastaa suunnilleen 30 miljoonaa karakul-karitsaa. Näin ollen keinotekoisen karakulin valmistaminen ei vain säästä elukoita teurastukselta, vaan lisää myös lihaja nahkavaroja.

Synteettisen ja tekokuidun valmistaminen kasvaa 1965 vuoteen 1957 verraten, 4,6-kertaisesti.

Vuosien 1959—1965 kuluessa Neuvostoliitossa rakennetaan 11 tehdasyhtymää, jotka tulevat valmistamaan keinokuidusta pukukankaita, 20 tehdasyhtymää, jotka tulevat valmistamaan silkkikankaita, ja 28 tehdasta, jotka tulevat valmistamaan trikoota päällys- ja alusvaatteita varten, sukkia yms. Niistä tulee tekstiiliteollisuuden suurimpia tuotantolaitoksia.

Esimerkiksi kussakin pukukankaita valmistavassa tehdasyhtymässä tulee olemaan keskimäärin 72.000 kehruuvärttinää ja yli 1,000 automaattista kutomakonetta. Silkkikankaita valmistavassa tehdasyhtymässä tulee olemaan 3,000 automaattista kutomakonetta ja tekokuitukankaita valmistavassa tehdasyhtymässä 240,000 kehruuvärttinää ja 4,700 kutomakonetta.

Tällaisten teollisuuslaitosten rakentaminen lyhyessä ajassa vaatii paljon korkeatehoista teknologista kalustoa synteettisen ja tekokuidun käsittelemistä varten. Neuvostoliitolla on kaikki mahdollisuudet toteuttaa omin varoin tämä suuri suunnitelmansa kansan hyvinvoinnin kohottamiseksi. Mutta joudutaakseen kuitenkin mainittujen tuotantolaitosten rakentamista ja käyttöinpanemista Neuvostoliitto on valmis ostamaan vastaavaa koneistoa ja tarveaineita sosialistisista sekä myös kapitalistisista maista, mm. Yhdysvalloista ja Länsi-Euroopan maista.

Yhteistyö ulkomaiden kanssa synteettisten aineiden tuotannon ja niistä valmistettavien kulutustavaroiden tuotannon alalla auttaisi Neuvostoliittoa tämän suunnitelman täyttämisessä ja samalla se vastaisi myöskin näiden maiden kansojen elinetuja.

Juuria ja vesoja

(Jatkoa 2. sivulta)

riksi — oppineeksi mieheksi . . .

Talon ikkunasta näkyy jään peittämä salmi, näkyvät rannat, metsäisellä saarella siellä täällä hajallaan olevia taloja. Lenin taisi monta kertaa tarkkailla ympäristöä kärsimättömänä odottaessaan sään asettumista, että voisi nousta Tukholman laivaan.

Pakenemaan häntä auttoivat liikemies Walter Borg, jonka valkokaartilaiset ampuivat vuonna 1918 (hänet on haudattu vallankumousuhrien torille Leningradiin) ja Turussa ilmestyvän sosialidemokraattisen lehden toimittaja Santeri Nuorteva.

Ehkä ei ollutkaan sattuma, vaan nimenomaan suomalaisia ystäviään muistellen Lenin kirjoittautui Stuttgartin kongressin aikana hotellissa "suomalaiseksi kokiksi".

Niin, hän oli se "kokki", joka suomalaisten toverien avulla järjesti joulukuussa 1905 Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen ensimmäisen konferenssin Tampereella ja marraskuussa 1906 toisen konferenssin samassa kaupungissa.

Suomen yleisradion toimittaja U. Miettinen nauhoitti hiljattain pormestarin ja eduskunnan monivuotisen puhemiehen Väinö Hakkilan muistelmia. Hänen pienessä huoneessaan keväällä 1906 Lenin asui Weberin sukunimellä olessaan piilossa poliisellta.

— Asukkaamme oli tavattoman vaatimaton. Hän nukkui tavallisella pukkisängyllä. Hän oli aina hyväntuulinen ja aina kirjoitti . . .

Lenin valmisteli silloin aineistoa puolueen IV edustajakokoukseen, joka pidettiin Tukholmassa. Kaikkiaan Lenin oli Suomessa yhdeksän eri kertaa, Suomessa hän oli viimeisen kerran maanalaisessa työssä — välittömästi ennen Suurta Lokakuun vallankumousta.

Pitkä, tarmokas nainen, Sylvi-Kyllikki Kilpi, Suomi—Neuvostoliitto-seuran puheenjohtaja, joka on jo neljännesvuosisadan ollut eduskunnan jäsenenä, näytti minulle Helsingissä niitä palkkoja, jotka liittyvät Leninin nimeen. Nuemme aristokraattisen professorin talon, missä Lenin oleskeli ollessaan ensi kerran maassa. Sitten korkea talo työläiskaupunginosassa, missä piileskellen Väliaikaisen hallituksen urkijoilta Lenin asui Kustaa Rovion asunnossa . . .

— Unelmani on, sanoi Sylvi-Kyllikki Kilpi, että tässä syttyisi neonvalokirjoitus: "Leninmuseo" . . . Alkakoon se loistaa juuri tämän torin yllä, sillä täältähän aina alkavat työväen kulkueet.

Kävin myös Töölönkadulla, missä Lenin asui rautatieläisen Blomqvistin asunnon kolmannessa kerroksessa. Siellä pienen kirjoituspöydän (joka on nyt Lenin-museossa Tampereella) ääressä Vladimir Iljitsh kirjoitti teoksensa "Valtio ja vallankumous".

Neuvostovallon perustajan ystävyydestä suomalaisten kanssa, bolshevikkien suhtautumisesta Suomeen voidaan kirjoittaa kokonainen kirja.

Sylvi-Kyllikki Kilpi julkaisi hiljattain kirjan "Lenin ja suomalaiset". Hän keräsi ja laittoi järjestykseen Leniniä tavanneiden henkilöiden muistelmia. Tamperelainen työläinen Matti Vuolukka, joka Suomen sosialidemokratian nimessä esitti tervehdyksen bolshevikkien konferenssille, muistelee, miten Lenin joulukuussa 1905 sanoi hänelle päättävästi, että kun bolshevikit voittavat, niin he antavat viipymättä Suomelle vapauden ja riippumattomuuden.

Kirjassa on myös muistelmia siitä, miten tämä lupaus täytettiin kahdentoista vuoden kuluttua . . .

Tämä kirja on saanut demokraattisten yhteiskuntapiirien lämpimän hyväksymisen, mutta porvarillinen lehdistö on miltei kokonaan siitä vaiennut. Se onkin ymmärrettävää! Mitä enemmän tulee sellaisia kirjoja, sitä selvemmäksi käy laajalle lukijakunnalle, että "toinen vuosipäivä" — niinsanotun "vapaus"sodan 40-vuotispäivä, josta suuret porvarilehdet niin ahkerasti kirjoittivat, ei ole mitään muuta kuin eräiden piirien huono traditio väärentää historiaa.

Parlamentti koettaa päästä pian kesälomalle

Ottawa. — Pääministeri Diefenbaker on peruuttanut suunnitelmansa vierailla kuluvan kuukauden aikana Brysselin maailmannäyttelyssä. Hänen toimistostaan on selostettu, että pääministerin suunnitelmat edellyttivät matkalle lähtöä elokuun 22—23 päivänä, jolloin parlamentin istunnon pitäisi päättyä. Nyt kuitenkin näyttää siltä, että parlamentti ei kykene suorittamaan työtään siihen mennessä ja on vaikea pääministerin lähteä ennenkuin istunto päättyy.

Opposition johtaja Lester Pearson on myös selostanut, että hän on samasta syystä peruuttanut suunnitelmansa matkustaa kuluvan kuukauden aikana Sveitsiin.

Kuluvan viikon alusta lähtien parlamentin istuntoja on jatkettu siinä määrin, että istunnot kestävät 41 tuntia viikossa, vaikka normaaliolois sa parlamentti istuu vain 33 tuntia viikossa. Mutta täällä ollaan yleensä sitä mieltä, että tämäkään toimenpide tee mahdolliseksi kaikkien asiain käsittelyn elokuun 23 päivään mennessä, jolloin aikaisempien suunnitelmien mukaisesti parlamentin istunnon piti päättyä.

Parlamentissa on ollut hyvin vähän erimielisyyksiä asian käsittelyssä, koska jäsenetkin näyttävät yrittävän jouduttaa asioiden käsittelyä Toisinaan jäsenmäärä on laskenut vain kolmanteen osaan siitä koska esillä olevat asiat ovat sen luontoisia, ettei minkään puolueen taholta ole niitä ainakaan äänekkäämmin vastustettu.

Parlamentti kutsutaan uudelleen koolle tammikuussa.

Kysymyksiä ja vastauksia työttömyysvakuutuksesta

Kysymys: Onko henkilö oikeutettu perimään vakuutusrahastosta maksamansa osuuden kun hän siirtyy työalalle, joka on työttömyysvakuutusturvan ulkopuolella? Jos ei, niin onko vakuutuksesta mitään hyötyä vastaisuudessa?

Vastaus: Teidän maksamaanne osuutta ei voida palauttaa, mutta ne jäävät teidän tilillenne määräytyksi ajaksi ja ne huomioidaan, jos joudutte taas vakuutuksen alaiseen työhön ja työttömäksi.

Kysymys: Olen kuullut puhuttavan "sallitusta ansiosta" vakuutusasioiden yhteydessä. Mitä sillä tarkoitetaan ja kuinka se vaikuttaa työläiseen, joka on vain kaksi päivää viikossa töissä entisellä vakituisella työmaallaan?

Vastaus: Sallitulla ansiolla tarkoitetaan sitä ansiotuloa, jonka vakuutusta nauttiva henkilö on oikeutettu tienaamaan viikossa vaikuttamatta vakuutusmaksujen suuruuteen. Jos tulot ylittävät tämän rajan, niin vakuutusmaksua vähennetään samassa suhteessa. Näin ollen, jos saatte vakuutusmaksuna $30.00 viikossa te voitte tienata enintäin $13.00 viikossa vaikuttamatta vakuutusmaksujen suuruuteen. Olettakaamme, että eräänä viikkona te ansaitsette $20.00, eli $7.00 sallittua rajaa enemmän. Silloin vähennetään $7.00 vakuutusmaksusta ja näin ollen vakuutusrahastosta teille maksettaisiin vain $23.00 siltä viikolta.

Kysymys: Olen sekatyöläinen. Kesäisin teen farmitöitä ja talvisin metsätöitä. Metsätöitä tehdessäni maksan vakuutusrahastoon, mutta se on sesonkiluontoista työtä eikä se kestä niin kauan, että olisin oikeutettu nauttimaan vakuutuksesta. Olenko oikeutettu vaatimaan farmaria maksamaan kohdaltani vakuutusrahastoon kun olisin itse valmis maksamaan osuuteni?

Vastaus: Ei. Farmityö on vakuutuslain ulkopuolella eikä sitä voida huomioida. Jos joudutte työttömäksi joulukuun ja toukokuun puolivälin välisellä ajalla, niin mahdollisesti voisitte nauttia sesonkivakuutuksesta, jonka saannin edellytykset ovat helpommat kuin tavallisen vakuutuksen saannin ehdot. Tiedustelkaa asiasta tarkemmin paikallisesta työttömyysvakuutustoimistosta, jos satutte siihen aikaan työttömäksi.

"Alastomuus on kulttina väärää"

Lontoo. — Southwarkin roomalaiskatolinen piispa Cyril Cowderoy on kieltänyt kirkkokuntansa jäseniä osallistumasta kansainväliseen alastomuuspalvojien kongressiin, joka lauantaina alkaa Bedfordin hertuan maatilalla Woburn Abbeyssa Bedfordshiressa.

Piispa huomauttaa, että nudismi on ristiriidassa käsityksemme kanssa, että häveliäisyys on hyve. Piispan edustaja mainitsee, ettei tarkoituksena ole tuomita ihmisiä, jotka elävät alastomina, mutta sen sijaan alastomuus kulttina on väärää. Roomalaiskatoliset saavat ottaa aurinkokylpyjä alastomina ollessaan yksin, mutta ei muiden seurassa.

Englannin auringonpalvojien liiton sihteeri Arthur Hodgson sanoo, että piispan käsitys häveliäisyydestä on virheellinen. Ei ole lainkaan varmaa, eikö kongressiin osallistuisi myös joitakin roomalaiskatolisia pappeja hän huomauttaa. Kongressiin saapuu tuhatkunta nudistia monista eri maista.

Fort Williamin asukkaat äänestävät yhdistämisestä

Fort William. — Kaupungin valtuusto on tiedoittanut, että seuraavissa kunnallisvaaleissa annetaan kaupungin valitsijoille tilaisuus ilmaista kannattavatko Fort Williamin ja Port Arthurin yhtymistä.

Molempien kaupunkien pormestarit ovat väittäneet sen olevan edullinen ja hyödyllinen.

— Pergamenttipaperi, voipaperi, yksinomaan lumppukuidusta tai näistä ja selluloosasta valmistettu liimaamaton paperi, joka rikkihappoon kastamalla ja sen jälkeen vedessä pesemällä on saatu läpikuultavaksi, rasvatiiviiksi ja lujaksi kääre- ja suojapaperiksi.

Superior-järvi syvempi kuin on ennen luultu

Detroit. — Superior-järven syvin kohta on 33 jalkaa syvempi kuin mitä tähän saakka on uskottu, tiedoitettiin täällä maanantaina.

Yhdysvaltain armeijan insinöörikorpus on tiedoittanut, että se on löytänyt Marquetten ja Munishing, Mich., rannikon läheisyydestä kohdan, joka oli 1,333 jalkaa syvä. Tämä kuoppa on kolmeneljännesmailia läpimitaltaan.

Aikaisemmin mitattu syvin kohta on Caribou-saaren lähellä.

— Viime vuonna tarvittiin arvion mukaan noin 75,000,000 puuta tuottamaan sen paperimäärän, mitä Yhdysvalloissa kulutettiin sanomalehdissä mainostukseen.

— Itämeri on 950 mailia pitkä ja keskimäärin 400 mailia leveä.

HALUTAAN TIETÄÄ
missä on
Eino Virtanen
Jos satut nämä rivit huomaamaan niin ilmoita osoitteesi allemerkinneelle. Siskosi Suomessa kaipaa sinua. Tahi jos Valpas Hänninen, Long Lakelta, tahi joku muu tietäisi hänen olinpaikkansa niin pyytäisin nöyrimmästi ilmoittamaan osoittella:
J. NIEMI
Box 31, Cobalt, Ontario

HARMONIKKAKONSERTTI
RAINE KORHONEN
(Victoria, B. C.)
VANCOUVERIN CLINTON HAALILLA
elokuun 30 pnä, kello 8.30 illalla.
Konsertin jälkeen seuraa
YLEISET TANSSIT
Soittaa R. KORHOSEN ORKESTERI.
(5—16—19)

VÄRIELOKUVA
Suurenmoinen laululelokuva värikkäästä Suomesta!

KULKURIN MASURKKA
TARMOLAN HAALILLA lauantaina elok. 16 p. klo 8 ill.
MOKOMON, Union Haalilla sunnuntaina elok. 17 p. klo 8 ill.
NIPIGON, Elk's Haalilla maanantaina elok. 18 p. klo 8 ill.
GERALDTON, Parish Hall tiistaina elok. 19 p. klo 8 ill.
HEARST, Community Centre keskiviikkona elok. 20 p. klo 9 ill.
SOUTH PORCUPINE, Finnish Hall torstaina elok. 21 p. klo 8 ill
Sisäänpääsy $1 — lapset 25c. — Canadian Finnish Movies —